

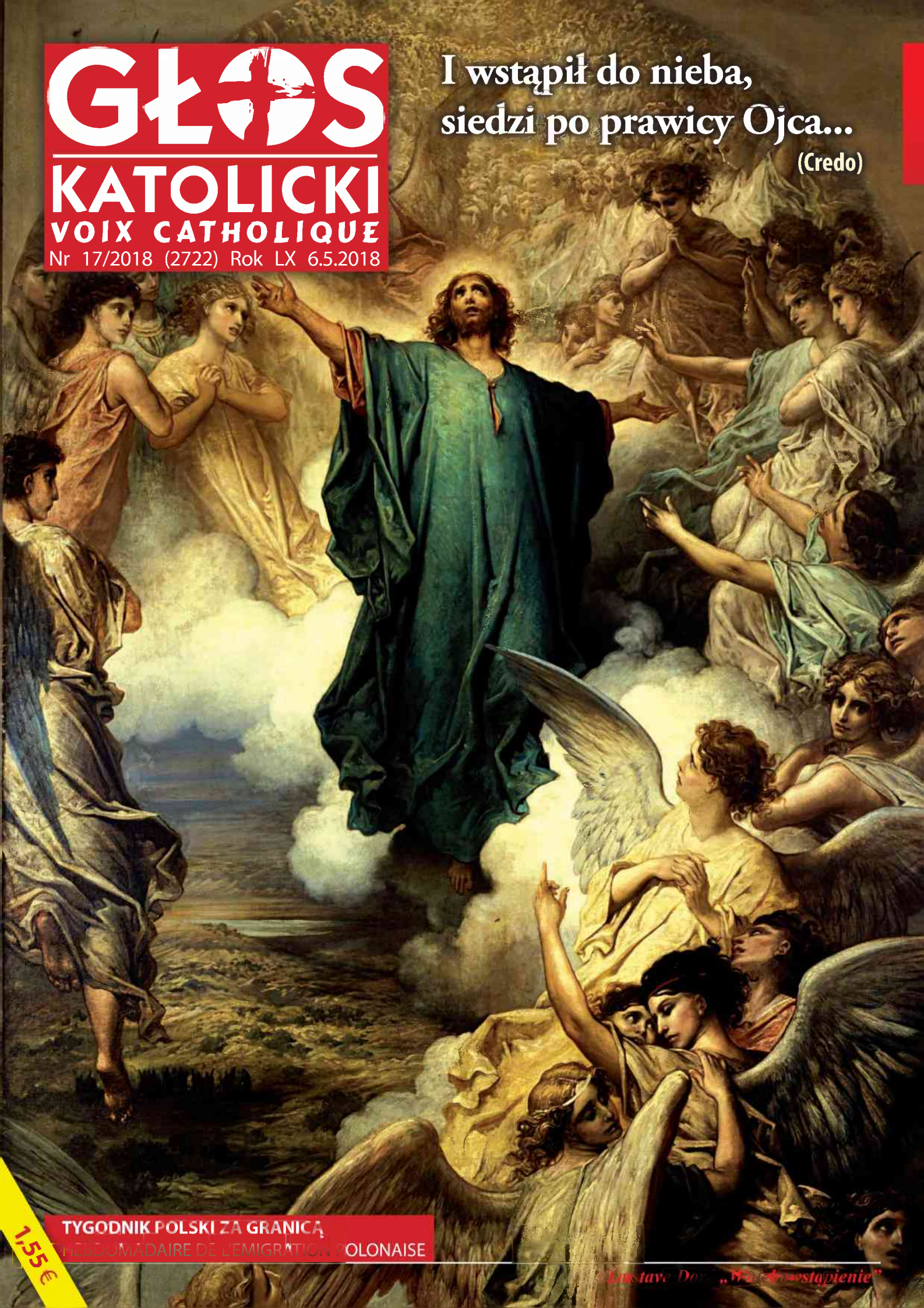
GŁOS

KATOLICKI VOIX CATHOLIQUE

Nr 17/2018 (2722) Rok LX 6.5.2018

I wstąpił do nieba, siedzi po prawicy Ojca...

(Credo)

TYGODNIK POLSKI ZA GRANICĄ
HEBDOMADAIRE DE L'EMIGRATION POLONAISE

1,55 €

Justave Dore „Wstąpienie”

Druga twarz Facebooka

Maciej Legutko

Facebook wie o nas znacznie więcej, niż byśmy chcieli, a zbierane i forma, je nie są odpowiednio chronione.

Czy może nam Pan powiedzieć, w jakim hotelu się zatrzymał? – zapytał na początku przesłuchania senator Richard Durbin. Zaskoczony Mark Zuckerberg powiedział, że nie. – I właśnie o to chodzi: o prawo do prywatności i o to, jak Facebook je narusza – skomentował Durbin.

Senator dobrze wyraził nastroje, które właśnie panują w Stanach Zjednoczonych. Akcje Facebooka osiągnęły rekordowo niski poziom, fortuna jego założyciela zaczęła topnieć, a kolejne znane marki w USA (np. Tesla, Mozilla czy Playboy) zamykają konta w serwisie społecznościowym. W odpowiedzi Mark Zuckerberg rozpoczął kampanię nazwaną przez media za oceanem Apology Tour („podróż przeprosin”). 33-letni miliarder wykupił przeproszające ogłoszenia w prasie, zorganizował szereg spotkań, zapowiedział zmiany w ustawieniach portalu. Przesłuchanie przed Kongresem Stanów Zjednoczonych miało być kulminacją operacji ratowania wizerunku Facebooka, nadszarpniętego przede wszystkim wielką aferą Cambridge Analytica. Trudno jednak mówić o sukcesie, pytania zadawane przez kongresmanów tylko pomnożyły wątpliwości dotyczące zasad funkcjonowania serwisu.

Wnuczek u dziadków

W ciągu dwóch dni Zuckerberg był w sumie przesłuchiwany 10 godzin i odpowiedział na 600 pytań. Szef Facebooka przygotował się ze sztabem specjalistów, z byłym doradcą prezydenta G.W. Busha na czele. Specjalnie na tę okazję zrezygnował z szarego podkoszulka i bluzy z kapturem na rzecz garnituru. Wystąpienie rozpoczęła od przeprosin: „Jest oczywiste, że nie zrobiliśmy wszystkiego, by zapobiec szkodliwemu wykorzystywaniu naszych narzędzi do rozpowszechniania fake newsów, zagranicznego wpływu na wybory, mowy nienawiści oraz [ochrony] prywatności danych”. Po pierwszym dniu przepytывania przez senatorów zanosilo się na sukces właściciela Facebooka. Akcje firmy skoczyły w górę. Zuckerberg z łatwością odpowiadał na zadawane pytania, wykorzystał fakt, że średnia wieku amerykańskich senatorów wynosi 62 lata (najwięcej w historii). Brakowało im nieraz elementarnej wiedzy nie tylko o samym serwisie, ale o funkcjonowaniu internetu. Media porównały przesłuchania do „wizyty u dziadków wnuczka, który pomaga zainstalować wi-fi”.

Lecz drugiego dnia miliarder z Kalifornii musiał zmierzyć się z o wiele lepiej przygotowanymi członkami Izby Reprezentantów. Zarówno demokraci, jak i republikanie mają poważne zarzuty względem twórcy Facebooka. Ci pierwsi oskarżają go o doprowadzenie do wykorzystania danych użytkowników przez sztab Donalda Trumpa w ostatnich wyborach. Z kolei prawica od lat atakuje serwis za ideologiczny przechył w lewo i nieuzasadnione blokowanie konserwatywnych treści przez nieprzejrzysty „algorytm”. Pod ciężarem trudnych pytań Zuckerberg kluczył, mylił daty, podawał niepełne informacje. Ponad 20 razy unikał odpowiedzi, zastępując się formułą „mój zespół zajmie się tym”. Przesłuchanie przez kongresmanów odstąpiło wiele niechlubnych tajemnic serwisu.

Dane na sprzedaż

Nie doszłoby do obecnej nagonki na Zuckerberga, gdyby nie afera Cambridge Analytica zapoczątkowana przez Aleksandra Kogana – pochodzącego z Motdawii, wychowanego w Rosji psychologa pracującego na uniwersytetach w Cambridge i Petersburgu. W 2014 r. stworzył on na Facebooku aplikację *this is your digital life* [„twoje cyfrowe życie”]. Chętni mogli użyć jej do wypełniania testu na temat polityczno-społecznych preferencji. Otrzymywali za to drobną zapłatę, z zastrzeżeniem, że jest to badanie akademickie. Na całym świecie około 300 tys. internautów odpowiedziało na pytania z kwestionariusza. 18 marca 2018 r. brytyjski „Observer” ujawnił, że wbrew zapewnieniom o naukowym charakterze eksperymentu, Kogan przekazał te dane brytyjskiej firmie doradczej Cambridge Analytica, zaś zasięg działania aplikacji był nieporównywalnie większy. Pobierała ona dane nie tylko od respondentów, ale również od wszystkich ich znajomych na Facebooku. Skala wycieku jest gigantyczna. Dziennikarze „Observer” stale rozwijają śledztwo, obecnie szacują, że chodzi o 87 mln ludzi, łącznie z samym Markiem Zuckerbergiem (przyznał to na przesłuchaniu). W Polsce badanie Kogana wypełniły tylko 23 osoby, co wystarczyło jednak do zebrania informacji o 50 tys. Polaków.

Cambridge Analytica sprzedawała następnie dane każdemu gotowemu zapłacić wysoką cenę. Firma już od jakiegoś czasu ma reputację szemranej, a jej zawieszony niedawno prezes – Alexander Nix – jest skompromitowany serią ukrytych nagrań, w których chwali się świadczeniem usług niszczenia przeciwników politycznych i biznesowych poprzez aranżowanie afer korupcyjnych czy seksualnych.

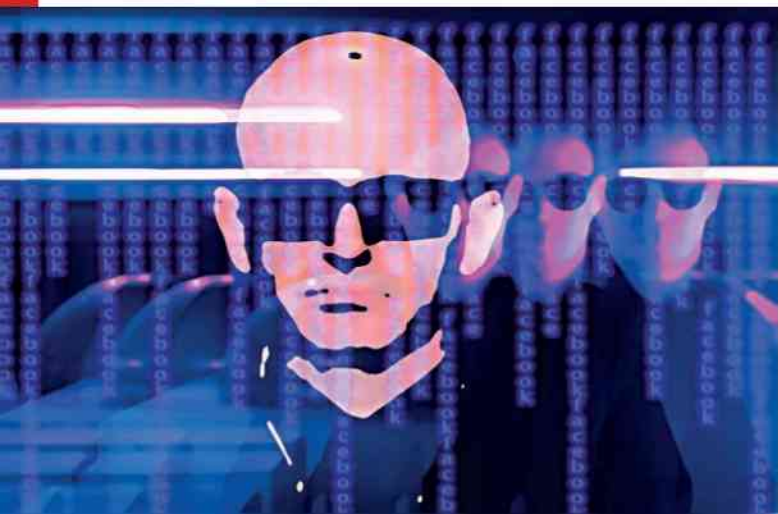
Wiadomo, że danymi nielegalnie wyprawdzonymi z Facebooka posługiwali się sztabowcy Donalda Trumpa podczas kampanii prezydenckiej, a także zwolennicy Brexitu przed referendum w 2016 roku. Prawdopodobnie dalej krążą one po świecie wykorzystywane do kolejnych kampanii. Zuckerberg zeznał, że na pewno są też inne firmy, które weszły w posiadanie danych od Kogana. Być może Rosjanie, w tym Internet Research Agency – ostawiona „fabryka trolli” Władimira Putina, armia hakerów oskarżana o ingerowanie w wybory w USA i innych zachodnich krajach.

Reakcja Facebooka na wyciek była opieszala i nieudolna. Właśnie w tej kwestii Zuckerberg wypadł najstąbiej na przesłuchaniu. Najpierw powiedział: w 2015 r. Cambridge Analytica nie wykorzystywał już przechwyconych danych. Potem poprawił się, że jednak tak było, a FB pozostał bierny: „teoretycznie powinniśmy im tego zakazać, popełniliśmy błąd. Aż trudno uwierzyć, ale ostatecznie władze serwisu uznały sprawę za zamkniętą po uzyskaniu... ustnego zapewnienia o zakończeniu nielegalnych praktyk; „gdy usłyszeliśmy, że Cambridge Analytica nie używają już danych i skasowali je, uznaliśmy sprawę za zamkniętą, patrząc wstecz, to był błąd” – mówił Zuckerberg. Co więcej, do dziś w firmie nikogo nie zwolniono ani nie pociągnięto do odpowiedzialności w związku z ogromną aferą.

Wiedzą o nas wszystko

Wielki wyciek danych to tylko jeden z wielu grzechów Facebooka, które zostały nagłośnione podczas przesłuchania. Serwis traktowany przez większość użytkowników, jako źródło rozrywki i kontaktu ze znajomymi, wie o nich znacznie więcej, niż powinien. Zresztą nie tylko o użytkownikach. Mark Zuckerberg pytany przez kongresmena Bena Lujana przyznał, że gromadzone są także dane o osobach niekorzystających z FB (tzw. *shadow profiles* – profile cienie). Tłumaczył to „względami bezpieczeństwa” i unikał dalszego rozwinięcia tego wątku. Aktywności internautów śledzone są nawet po wylogowaniu się przez nich z serwisu. Miliarder pytany o szczegóły, znów wykręcił się od wyjaśnień, zapowiadając udzielenie wkrótce „precyzyjnej i pełnej odpowiedzi”.

ciąg dalszy na str. 7

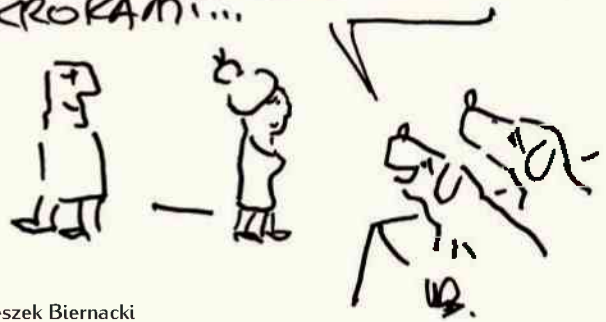
Telegram z umiarkowanym optymizmem

A już się bałem, że „umiarkowany” się nie zmieści w tytule i w ydę na... entuzjastę, niezastuszenie. Tymczasem tyki mleczy, bżów i czego tam jeszcze wiatr mi jow y porozwiewał, że tyli jąc co trzeba, ale i świat zaczął jednocześnie kichać alergicznie, więc na dżw je babka wróżyła – czy będzie urodz j, i czego, czy klęska urodz ju. Jednak, chociaż może to tyko par yska :pe: fika, ale jak ty nie ma wokół... komarów t j wiosny – mała rzecz a cieszy. Eyle nie powtarzać tego ekologom zażarym, bo zaraz pepsu ją sielankową atmo ferę, zarzuci jąc, że to źle, bo ptaki głodne i nie chcą budować gniazd pełną parą. „A d jcież ty mi święty :poki j – oc porwiem na takie dictum – niech się Natura o to martwi, bo od tego ją mamy od paru milionów lat”. Zresztą... dzięki temu i mn j środków oswado bi jczych roz tylamy t j wiosny, wieczorową porą. „Tyż piknie” – jak marwi ją na to, na trzeźwo starzy Górale. Ale dlaczego właściwie cporwiadam o tym wszystkim – niły nieważnym za bardzo – cieni plizumy Cytelnikom, zamiast zażyć z maniki o politycznych ri perku jach mi jow ych przesileni – i tu, i tam. Otóż... dla zachowania zdrowia psychicznego i równowagi ducha, ot co! Bo w mi ju trzeba dostrzegać i małe radości, skoro o większy cptymizm trudno w świecie siermiężnym, jak zu ykle. A nie ma lepszy j, naturalny j pory roku na cptymizm jak mi j kwitnący, i matuwały, i Maryjny, kiedy nasze małe i jczyzny – rodzinnych, domow ych i kościelnych :praw, uczuć, świąt potrzebi ją naszych przebudzeń, powrotów, decyz j brzemiennych w skutkach przez dalsze pory roku, i zycion yśw też. PO.

IDZIE MAJ... +

- NIE DA SIĘ UKRYĆ, ŻE OKRES GODOWY U LUDZI ZBLIŻA SIĘ SZYBKIMI KROKAMI...

rys. Leszek Biernacki

W NUMERZE MIĘDZY INNYMI:

- | Przewodniczka do nieba – str. 4
- | Socjalna pętla PiS-u – str. 6
- | Wszystko postawili na Maryję – str. 9
- | Des nouvelles et des anciennes – str. 11
- | „I przyprowadził go do Jezusa” – str. 12

Zastuga i ślepy los

Piotr Witt

Polityka nie jest dziedziną eksperymentalną. Nie można wydać w jny tytułem doświadczenia, które – jeżeli się nie uda – zostanie zaniechane. Decyz je polityczne pociąg ją za sobą skutki, czasami bardzo dotkliwe w bliższy j lub dalszy j przyszłości, za które ponosi się oąpowiedzialność.

Kto to jest „się”? W demokracji prawie nigdy odium za podjęte decyz je nie spada na tego, który je podjął. Z samej natury ustroju wynika, że kiedy złe skutki wyjdą na jaw, winny cieszy się już komfortową emeryturą, jeżeli jeszcze żyje, a w każdym wypadku został już zastąpiony przez innego władcę wybranego w powszechnych wyborach. Plony zbierają następcy nie zamieszani w sprawę, a skutki ponosi spotęczenie. Problem wiąże się z instytucjami politycznymi państwa, zwłaszcza ustawą zasadniczą.

Po wyborze polskiego prezydenta w 2015 roku, odezwały się głosy nalegające na konstytucyjne rozszerzenie kompetencji prezydenckich wzorem innych krajów, gdzie rola premiera rządu sprowadzona

jest do roli służebnej. Nie ulegając fali powszechnego entuzjazmu przestrzegatę w Kronice Paryskiej – 7 października 2015: „Tym, którzy nawołują do wprowadzenia w Polsce silnego systemu prezydenckiego, powinien przyktyd francuski dać do myślenia. Konstytucja 1958 roku przysparzała Francji nieopisanych korzyści dopóki władzę sprawował De Gaulle, wzór uczciwości i prawości, gorący patriota. Ale ta sama konstytucja stała się źródłem katastrofy, kiedy władzę absolutną objął Mitterrand.”

Pośród znanych rozwiązań systemowych zwłaszcza socjalizm jest rodzajem ustroju, który gros działań poświęca na walkę z trudnościami, które sam stworzył.

ciąg dalszy na str. 8

Pomnik Charlesa de Gaulle'a w Warszawie (Wikimedia)

ZAPRENUMERUJ „GŁOS KATOLICKI”

W prenumeracie będziesz otrzymywał „Głos...” bezpośrednio do domu wcześniej i taniej.

Imię i nazwisko: _____

Adres: _____

Telefon: _____

Rok (56,60 €) Pół roku (30,30 €) Miesiąc (5 €)

Przyjaciele „Głosu...” (69,60 €) PDF/e-mail (49,90 €)

Zaznacz tutaj jeśli jest to Twoja pierwsza prenumerata i wygraj 2 dodatkowe darmowe miesiące abonamentu!

Czeki prosimy wystawiać na
Głos Katolicki – Voix Catholique
263 bis, rue St-Honoré, 75001 Paris;

Konto we Francji: CCP 12 777 08 U Paris – Voix Catholique/Głos Katolicki
Prenumerata w Belgii: ks. B. Dejneka – rue Jourdan 80, 1060 Bruxelles – CCP 000-1637856-11
w Niemczech: Głos Katolicki – Commerzbank Hannover – BLZ 250 400 66 – konto n°791177900

LITURGIA SŁOWA

Uroczystość

Wniebowstąpienia Pańskiego

PSALMRESPONSORYJNY

Refren: Pan wśród radości wstępuje do nieba.

DRUGIE CZYTANIE

Ef 4, 1-13

Czytanie z Listu św. Pawła Apostoła do Efezjan

Bracia: Zachęcam was ja, więzień w Panu, abyście postępowali w sposób godny powołania, do jakiego zostaliście wezwani, z całą pokorą i cichością, z cierpliwością, znosząc siebie nawzajem w miłości. Usiłujcie zachować jedność Ducha dzięki więzi, jaką jest pokój. Jedno jest Ciało i jeden Duch, bo też zostaliście wezwani do jednej nadziei, jaką daje wasze powołanie. Jeden jest Pan, jedna wiara, jeden chrzest. Jeden jest Bóg i Ojciec wszystkich, który jest i działa ponad wszystkimi, przez wszystkich i we wszystkich. Każdemu zaś z nas została dana łaska według miary daru Chrystusowego. Dlatego mówi Pismo: «Wstąpiwszy na wysokości, wziął do niewoli jeńców, rozdał ludziom dary». Słowo zaś

„wstąpił” cóż oznacza, jeśli nie to, że również zstąpił do niższych części ziemi? Ten, który zstąpił, jest i Tym, który wstąpił ponad wszystkie niebiosa, aby wszystko napełnić. On też ustanowił jednych apostołami, innych prorokami, innych ewangelistami, innych pasterzami i nauczycielami, aby przysposobili świętych do wykonywania postugi dla budowania Ciała Chrystusowego, aż dojdziemy wszyscy razem do jedności wiary i pełnego poznania Syna Bożego, do człowieka doskonałego, do miary wielkości według Petni Chrystusa.

EWANGELIA

Mk 16, 15-20

Słowa Ewangelii wg św. Marka

Jezus, ukazawszy się Jedenastu, powiedział do nich: «Idźcie na cały świat i głosźcie Ewangelię wszelkiemu stworzeniu! Kto uwierzy i przyjmie chrzest, będzie zbawiony; a kto nie uwierzy, będzie potępiony. Te zaś znaki towarzyszyć będą tym, którzy uwierzą: w imię moje złe duchy będą wyrzucać, nowymi językami mówić będą; węże będą do rąk, i jeśli by, co zatrutego wypili, nie będzie im szkodzić. Na chorych ręce kłaść będą, a ci odzyskają zdrowie». Po rozmowie z nimi Pan Jezus został wzięty do nieba i zasiadł po prawicy Boga. Oni zaś poszli i głosili Ewangelię wszędzie, a Pan współdziałał z nimi i potwierdzał naukę znakami, które jej towarzyszyły. □

Przewodniczka do nieba

Być Polakiem – to nasz sposób bycia człowiekiem. Dzisiaj, na początku XXI wieku, w jednoczących się, ale wciąż bardzo zróżnicowanych duchowo Europie i świecie, nowo go znaczenia nabiera powiedzenie: „Polak to katolik” – „Polak – to czciciel Maryi”, Czczyzna to coś niezmiernie znamiennego.

Ojczyzna – to „te pola umajone kwieciami rozmaitem, poztłacane pszenicą, posrebrzane żytem” – jak pisał Mickiewicz. Ojczyzna to „pamięć i groby” – jak mawiał Norwid. Ojczyzna – jest „świętym budowaniem”, jak mawiał kard. Wyszyński. W Szczecinie 30 listopada 1957 r, rozpoczynając w tym mieście przygotowanie do Wielkiej Nowenny, mówił on: „Jesteśmy Narodem, który nie może się zestarzeć. Musimy mieć ambicje młodości. Musimy pragnąć takiego wrośnięcia w ziemię polską, aby nas żadna burza nie wymiotła. Przeciwnie, by ta «stara miłość, która nigdy nie rdzewieje, a którą mamy do polskiej ziemi, zabarwiła się nowym rumieńcem i nauczyła nas pogodnie, bez skłócenia, spokojnie i ufnie patrzeć w przyszłość Polski”.

Od najdawniejszych czasów, od samego początku Polski, uczymy się miłości Ojczyzny i Narodu u stóp Matki Słowa Wcielonego. Uczymy się u stóp krzyża Jej Syna. I dlatego mamy i Jasnogórską, i Matkę Bożą Sybiraków, i Katyńską, i tę z Powstania Warszawskiego, i tę z „Solidarności” na Wybrzeżu, i tę Bolesną po katastrofie pod Smoleńskiem. Miłość Ojczyzny łączy nas, Polaków, i musi łączyć, pomimo wielu dzisiejszych różnic. Ta miłość nie ma nic wspólnego z ciasnym nacjonalizmem czy szowinizmem. Jest prawem ludzkiego serca, jest miarą ludzkiej szlachetności, miarą wypróbowaną wielokrotnie w ciągu naszej historii. A w samym rdzeniu tej historii jest osoba Maryi, którą wieki temu Polacy wybrali na swą główną Patronkę w drodze do nieba. Nie dziwi więc fakt, że „od urodzenia dziecka, każda matka – Polka poświęca je szczególnej opiece Maryi. Toć

przecież każda matka na tej ziemi kreśli nad dzieckiem odchodzącym w świat znak Krzyża i wypowiada błogostawieństwo Boże, nie zapominając o oddaniu go Bożej Matce.

Przeżywamy miesiąc maj i warto tu odwołać się do głębokiej duchowości maryjnej św. Jana Pawła II. Znanе są akty jego bezgranicznego zawierzenia Bożej Matce, znane jest jego „Totus tuus”.

4 czerwca 1979 roku, podczas pierwszej pielgrzymki do Ojczyzny Jan Paweł II powiedział na Jasnej Górze słynne słowa: „Przyzwyczajali się Polacy wszystkie, niezliczone sprawy swojego życia, różne jego momenty ważne, rozstrzygające, chwile odpowiedzialne, jak wybór drogi życiowej czy powołania, jak narodziny dziecka, jak matura, czyli egzamin dojrzałości, jak tyle innych... wiązać z tym miejscem, z tym maryjnym i narodowym sanktuarium. Przyzwyczajali się ze wszystkim przychodzić na Jasną Górę, aby mówić o wszystkim swojej Matce – Tej, która tutaj nie tylko ma swój Obraz, swój Wizerunek, jeden z najbardziej znanych i najbardziej czczonych na świecie, ale która tutaj w jakiś szczególny sposób jest obecna. Jest obecna w tajemnicy Chrystusa i Kościoła (...).

Trzeba przykładać ucho do tego świętego miejsca, aby czuć, jak bije serce Narodu w sercu Matki. Biję zaś ono, jak wiemy, wszystkimi tonami dziejów, wszystkimi odgłosami życia. Ileż razy biło jękiem polskich cierpień dziejowych! Ale również okrzykami radości i zwycięstwa! Można na różne sposoby pisać dzieje Polski, zwłaszcza ostatnich stuleci, można je interpretować wedle wielorakiego klucza. Jeśli jednak chcemy

Figura ze Wzgórza Objawień w Medziugorje

dowiedzieć się, jak płyną dzieje Polaków, trzeba przyjść tutaj. Trzeba przyłożyć ucho do tego miejsca. Trzeba usłyszeć echo całego życia Narodu w sercu jego Matki i Królowej. A jeśli bije ono tonem niepokoju, jeśli odzywa się w nim troska i wołanie o nawrócenie, o umocnienie sumień, o uporządkowanie życia rodzin, jednostek, środowisk – trzeba przyjmując to wołanie. Rodzi się ono z miłości matczynej, która po swojemu kształtuje dziejowe procesy na polskiej ziemi”.

Ona zawsze była i jest dla Polaków najpewniejszą Przewodniczą do wiecznej Ojczyzny.

Norwid, należący do drugiego pokolenia polskich emigrantów, zespala w jedno ideał Boga i ojczyzny. Tak się modli:

„Kto mi powiada, że moja ojczyzna:

    Poła zieloność, okopy,

    Chaty i kwiaty, i zioła – niech wyzna:

– że to jej stopy.

Dziecka – nikt z ramion matki nie

odbiera; Pachole – do kolan jej sięga;

Syn – piersi dorósł i ramię podpira:

– to praw mych księga.

Naród mię żaden nie zbawił ni stworzył,

Wieczność pamiętam przed wiekiem;

Klucz Dawidowy usta mi otworzył

– Rzym nazwał człowiekiem”. □

ks. kan. Józef Bednarski

ks. dziek. Jerzy Kottun

Maryja - Królowa maja

Ni świętsza Dziewica czczona jest przez wieki pod różnymi tytułami: wzniosłymi, zaczerpniętymi z Pisma Świętego, ale też serdecznymi, związanymi z codziennością wzywaj ją wycich. Możemy ją nazwać również Królową maja, gdyż ten miesiąc mieniący się milionami odcieni zieleni, tysiącami barw rozsw. jąjących się kwiatów przypomina Tę, która jest „cicha i piękna jak wiosna”.

Majówka w Dąbrowicy

Nabożeństwa majowe to przede wszystkim śpiew Litanii Loretańskiej, w której kierujemy zachwycone spojrzenie ku Matce Jezusa i przyzywamy Jej potężnego wstawiennictwa. Spoglądamy na cnoty Maryi, na Jej rolę w historii zbawienia. Poszczególne tytuły prowadzą naszą myśl ku wielkim dziełom Bożym, jakich Wszechmocny dokonał w Błogosławionej między niewiastami. Kościół ciągle dodaje nowe tytuły do tej Litanii, gdy zgłębia tajemnicę Bogurodzicy. I tak, po ogłoszeniu dogmatu o Niepokalanym Poczęciu, zaczęto śpiewać Królowo bez zmyły pierworodnej poczęta. W czasie I wojny światowej dołączono wezwanie Królowo Pokoju. Papież Pius XII, po ogłoszeniu dogmatu o Wniebowzięciu Matki Bożej, polecił wzywać Ją, jako Królową wniebowziętą. Po Soborze Watykańskim II doszło do wezwania Matko Kościoła, po Roku Rodziny św., Jan Paweł II dodał tytuł Królowa Rodzin. Ostatnim dołączonym do Litanii Loretańskiej wezwa-

niem jest dodane kilka lat temu „Matko miłosierdzia”.

Jednak zasadniczy tron tej pięknej modlitwy sięga czasów średniowiecza i pobożności pątników, którzy przybywali do Loreto, by oddać cześć Matce Najświętszej i pomodlić się w Jej domku, który według legendy aniołowie mieli przynieść z Nazaretu właśnie do Loreto, gdzie wybudowano wokół niego wspaniałe Sanktuarium i szeregono cześć Panny Świętej.

Litania Loretańska dzieli się na cztery części. W pierwszej wzywamy Jej, jako Matki, w drugiej, jako Dziewicy (co w języku staropolskim przetłumaczono, jako Panna), trzecią część stanowią wezwania nawiązujące do bogatej symboliki zaczerpniętej ze Starego Testamentu, natomiast czwarta część to przyzywanie pomocy Maryi, jako Królowej.

Tytuły, pod którymi czcimy Matkę Bożą tłumaczą w obrazowy sposób Jej Tajemnicę. Odmalowują Jej życie opisane w Ewangelii, ale także to, co później Duch Święty

objawił Kościołowi o swej Oblubienicy, a co Sobory zamknęły w wielkich dogmatach maryjnych. Czcimy Jej Dziewicze Macierzyństwo, Jej poświęcenie się Bogu u zarania Jego życia, Jej głęboką relację z Trójcą Świętą, Jej Wywyższenie, w którym pozostaje Służebnicą Pańską i naszą Orędowniczką. Wiele tytułów nawiązuje do Ksiąg Starego Testamentu, jakby zachęcając do zgłębiania Pisma Świętego. Stolica Mądrości, co dziś raczej oddalibyśmy, jako Tron Mądrości, przywołuje obrazy zaczerpnięte z Księgi Przysłów i Księgi Mądrości. Róża duchowna, Wieża Dawidowa to nawiązanie do Pieśni nad Pieśniami, Arka Przymierza, Dom złoty wskazują, że to Maryja jest doskonałym miejscem obecności Boga w przeciwieństwie do przybytku, który wznosił Mojżesz i do Świątyni, którą zbudował król Salomon.

Powtarzając słowa Litanii Loretańskiej poznajemy Maryję, jako Tę, która cała zwrócona jest ku Bogu i od Niego czerpie całą swą Świętość i Piękno. Jest odzwierciedleniem Bożej dobroci i najpiękniejszym kwiatem Jego Miłosierdzia. To z Jego woli jest nam dana, jako Uzdrowienie chorych, Ucieczka grzeszników, Pocieszycielka strapiionych, Wspomożenie wiernych.

Patrząc na Nią uczymy się być tacy jak Ona, bo Jej Piękno pociąga i budzi wielkie pragnienie serca. Zarazem ta prosta modlitwa kształtuje w nas postawę dziecięctwa Bożego, do której tak bardzo zachęcał swych uczniów Pan Jezus. Wobec Maryi czujemy się jak małe dzieci, bo Jej matczyne serce sprawia, że budzi się w nas zawierzenie i zaufanie. W naturalny sposób możemy Jej o wszystkim powiedzieć: o naszej małości, niepowodzeniach, porażkach, nie wstydzając się i nie udając lepszych niż jesteśmy, ale z prostotą szukając pomocy.

Korzystajmy, więc z tego czasu, gdy w kościołach, kaplicach wyśpiewujemy cześć Maryi. Uczmy się podziwiania w Niej wielkich dzieł Bożych i pamiętajmy, że jest nam dana od Boga, jako potężna pomoc i obrona, także pomoc w modlitwie, byśmy odkrywając w Niej czułą Matkę, kształtowali w sobie dziecięce oddanie wobec Boga, którego nikt nie prześcignie w Dobroci i Miłosierdziu. □

Mniszki kamedulki, Tyszowce

POLLENZA | „Lata szkolne są piękne, jeżeli pomagają w uczeniu się przyjaźni, w byciu hojnymi w dawaniu, bez oczekiwania czegoś od dzieci z Pollenza, w prowincji Macerata, w centralnych Włoszech. Jest on odpowiedzią na przestane mu obrazki. Dzieci przedstawiły na nich przyjaźń Franciszka z bratem zakonnym Salvadorem Mura, który w Argentynie był jego kierowcą. „Noszę w sercu pamięć o jego oddaniu i postępowaniu, które wzbudzało wielkie zaufanie. Także i dla was – dodał Ojciec Święty – jest bardzo ważne, aby zachowywać pamięć o osobach, które dały wam dobry przykład, jak być świadkami radości Ewangelii”.

FATIMA | O wyzwaniach, jakie globalizacja stawia przed Kościołami i kulturami Europy oraz Afryki rozmawiali w Fatimie

biskupi obu tych kontynentów. Zaapelowali o większą troskę o rodziny i wspomnienie rodziców w wychowaniu dzieci. Przypomnieli, że bez odważnej ewangelizacji oraz zakorzenienia w Chrystusie i Ewangelii życie przyszłych pokoleń zdominuje postępująca sekularyzacja. Biskupi wskazują, że Kościół zdecydowanie musi stawić czoła tym ideologiom coraz bardziej oplatającym świat wraz z procesem globalizacji. Mówią m.in. o erotyzacji społeczeństwa, panseksualności i torii gender, które zagrażają instytucji małżeństwa i rodzinie. Jako kolejne niebezpieczeństwo wynikające z globalizacji wymieniają coraz większą atomizację społeczeństwa, w którym coraz mniej jest trwałych i prawdziwych relacji, i które skazują rzesze ludzi na coraz większą samotność. □

Socjalna pętla PiS-u

Jan Engelgard

Pani jące powszechnie przekonanie, że Prawo i Sprawiedliwość zawdzięcza swój wyborczy sukces programowi 500 plus sprawia, że stajemy się powoli, a może nawet nie powoli, świadkami nie kończącej się licytacji socjalnej, tak ze strony rządzących, jak i cpozyji.

Platforma Obywatelska tuż po wyborach 2015 roku zadeklarowała, że jak dojdzie do władzy to programem 500 plus będą objęte także rodziny z jednym dzieckiem, a nie tak jak teraz z dwójką. Na niewiele to się zdało, bo wyborcy pamiętali jeszcze zupełnie inną politykę PO, ale kierunek został nakreślony – licytacja na obietnice.

Tej wiosny mamy kolejną odstonę tej licytacji. Po spektakularnym spadku w sondażach partia rządząca zareagowała natychmiast. Jak? Ano tak. „Chcemy, żeby każde dziecko w wieku szkolnym do ukończenia osiemnastego roku życia, które uczęszcza do szkoły podstawowej i ponadpodstawowej, otrzymywało 300 zł jako wyprawkę przed każdym rokiem szkolnym” – powiedział premier Mateusz Morawiecki na konwencji partyjnej PiS. „Środki te będą przysługiwały bez żadnych warunków, dla wszystkich rodziców. Rodzice wiedzą zresztą najlepiej, na co wydać pieniądze dla swoich dzieci; my ufamy Polakom,

ufamy rodzicom, ufamy wszystkim” – dodał premier.

Program ten, jak podał sam Morawiecki, będzie kosztował 23 mld zł. Ale to nie wszystko. Szef rządu mówił również o wprowadzeniu dodatkowej minimalnej emerytury dla kobiet, które osiągnęły wiek emerytalny, nie mają nawet minimalnej emerytury, a urodziły co najmniej czworo dzieci. „Przecież każdy się zgodzi, że nikt nie robi więcej dla przyszłości Polski, również dla przyszłości systemu emerytalnego niż te panie, które wychowują czwórkę lub więcej dzieci w rodzinach wielodzietnych” – powiedział. Z kolei wicepremier Beata Szydło zapowiedziała wprowadzenie premii za szybkie urodzenie drugiego dziecka. Zapowiedziała też dużo udogodnień dla młodych mam-studentek oraz wprowadzenie programu darmowych leków dla kobiet w ciąży.

Uff! Aż trudno za tym nadążyć. Jakby tego było mało, kiedy rząd spotkała nieprzyjemna niespodzianka w postaci protestu matek

opiekujących się niepełnosprawnymi dziećmi – premier jako rozwiązanie problemu podał następującą propozycję – podczas spotkania z osobami protestującymi w Sejmie rodzicami i opiekunami osób niepełnosprawnych zapowiedział utworzenie specjalnego funduszu dla osób niepełnosprawnych, który byłby zasilany z dodatkowego opodatkowania osób najlepiej zarabiających. Danina miałaby zostać wprowadzona od nowego roku.

Prawicowy publicysta, Łukasz Warzecha, napisał o tej propozycji tak: „Janosikowy populizm Morawieckiego otwiera puszkę Pandory. Skoro w ciągu paru godzin, pod wpływem chwilowego kryzysu wizerunkowego, można wyskoczyć z pomysłem, że się ograbi „bogaczy”, żeby ratować się przed kolejnym tąpnięciem sondaży, to znaczy, że za moment z roszczeniami wystąpić mogą kolejne grupy. Co wtedy zrobi Morawiecki? Wprowadzi tupieżczy podatek katastralny (bo jak ktoś ma nieruchomości, to przecież stać go, żeby zaptacić)? Uzna samochód za dobro luksusowe, od którego co roku trzeba odprowadzać 20-procentowy podatek od wartości? Opodatkuję 30-procentową daniną wszystkie oszczędności w bankach powyżej 10 tysięcy złotych? Gdzie jest granica? Nie ma”.

Ten może przesadny i szyderczy sarkazm odzwierciedla jednak niepokój wielu ludzi zajmujących się polityką – czy czasem nie

Z KRAJU

- Premier Morawiecki spotkał się z premierem Republiki Słowackiej Pellegrinim, który przebywał z wizytą w Polsce.
- Do Warszawy przyjechał z dwudniową wizytą prezydent Etiopii Wirtu. Spotkał się z prezydentem Dudą, premierem Morawieckim i marszałkiem Senatu Karczewskim.
- Podczas dwudniowej wizyty w Paryżu szef Gabinetu Prezydenta RP Szczerski spotkał się z doradcami Macrona, z którymi rozmawiał o „najważniejszych zagadnieniach agendy polsko-francuskiej i europejskiej”. Min. Szczerski wziął także udział w seminarium zorganizowanym przez think-tank Instytutu Montaigne’a, gdzie przedstawił m.in. koncepcję Trójmorza.
- „Andrzej Bobola to postać, której życie może być symbolem złożonych losów naszej ojczyzny” – napisał prezydent Duda z okazji 80. rocznicy kanonizacji Świętego – jednego z patronów Polski. W wieku 20 lat wstąpił do jezuitów w Wilnie, pracował, jako kaznodzieja, spowiednik i wychowawca młodzieży na terenie dzisiejszej Polski, Białorusi i Litwy. Uwieńczeniem jego życia była męczeńska śmierć za wiarę z rąk kozaków, którą poniósł 16 maja 1657 r. w Janowie Polskim.
- Zmarł Stanisław Likiernik, jeden z ostatnich żołnierzy Kedywu AK. Brał udział w wielu akcjach przeciwko Niemcom, walczył w Powstaniu Warszawskim, był kawalerem Orderu Virtuti Militari. Po wojnie wyemigrował do Francji, gdzie ukończył Sciences Po.
- W Polsce uczczono 75 rocznicę wybuchu powstania w warszawskim getcie. „Zginęli walcząc za godność, za wolność, ale walcząc także i za Polskę,

bo byli polskimi obywatelami” – mówił prezydent Duda. 75 lat temu, 19 kwietnia 1943 r., ok. 600 żydowskich bojowników z ŻOB i ŻZW stawiało zbrojny opór oddziałom niemieckim, które przystąpiły do likwidacji warszawskiego getta.

- „Relacje z Polską zależą od decyzji Trybunału w sprawie ustawy o IPN. Na razie wstrzymujemy niektóre działania” – zapowiedziała ambasador Izraela w Polsce Azari. Szantaż wobec Polski najlepiej udowadnia, że ta pani powinna już dawno być w Warszawie persona non grata.

- Sejmowa komisja spraw zagranicznych opiniuje kandydaturę obecnego wiceszefa MSZ Magierowskiego na stanowisko ambasadora RP w Izraelu.
- No i degradacji komunistycznych generatów nie będzie. Po spotkaniu w Belwederze w sprawie tzw. ustawy degradacyjnej ustalono, że ta sprawa nie będzie regulowana na poziomie ustawy, a co najwyżej „można rozmawiać o symbolicznym, za pomocą uchwały, ocenieniu osób i wydarzeń z przeszłości” (teza rzecznika prezydenta Łapińskiego).

- W Sejmie Nowoczesna wprowadziła grupę opiekunów osób niepełnosprawnych, którzy rozpoczęli protest w sprawie sytuacji swoich podopiecznych. Ma to być kontynuacja okupacji Sejmu z czasów rządów Tuska. Obecnie z protestującymi spotykali się po kolei prezydent, premier, minister ds. socjalnych. Do Sejmu jeszcze w maju trafi projekt dotyczący wsparcia osób niepełnosprawnych i podwyższenia renty socjalnej do poziomu najniższej emerytury. Szef rządu też zapowiedział utworzenie specjalnego funduszu wsparcia osób niepełnosprawnych. Złożyłaby się na niego „danina”, pochodząca od osób najlepiej zarabiają-

cych. Protestujący zapowiedzieli, że nie zmieniają planów i pozostaną w Sejmie do momentu załatwienia ich postulatów.

- Prosocjalna polityka PiS odbija się czkawką. Podwyżkę płac nauczycieli o tysiąc złotych i odwołania minister edukacji Zalewskiej domagali się uczestnicy manifestacji przed siedzibą MEN zorganizowanej przez ZNP.

- 12 maja PO organizuje w Warszawie „Marsz Wolności” w obronie konstytucji, zasad demokratycznych, a także „trwałej obecności Polski w UE”. Marsz ma wyruszyć z ronda de Gaulle’a i przejść na Plac Zamkowy.

- Prezydent Duda cieszy się największym (70%) zaufaniem – wynika z sondażu CBOS. Premier Morawiecki ma 61% zaufania, a szef MS Ziobro i wicepremier Szydło – po 49%. Liderem rankingu nieufności jest szef PO Schetyna, nie ufa mu 46%.

- Międzynarodowy Fundusz Walutowy obniżył prognozę deficytu sektora finansów publicznych Polski w 2018 r. do 1,9% z 2,7%. PKB. W nowej prognozie MFW obniżył również ścieżkę długu publicznego Polski w 2018 r. do 50,8% z przewidywanych wcześniej 53,8% PKB.

- Poczta Polska planuje w tym roku otworzyć 100 nowych placówek, w 2017 r. przybyło ich już 119. W Polsce działa w ramach sieci Poczty Polskiej 7500 placówek, filii i agencji, co pozwoliło odzyskać utracony rynek i wypracować w ub. roku zysk.

- Warszawa, wg Bloomberg’a, jest jednym z 9 miast rozważanych, jako potencjalne miejsce spotkania przywódcy Korei Płn, Dżong Una z prezydentem USA Trumpem. Szczyt jest planowany na maj lub czerwiec. □

wpadliśmy w niebezpieczną spiralę populizmu? Prezes PiS Jarosław Kaczyński już zapowiedział obniżenie pensji posłów i samorządowców o 20 procent w reakcji na wpadkę, jaką była wrzawa wokół nagród przyznanych przez byłą premier Beatę Szydło dla swoich współpracowników w wysokości od 50 do 80 tys. złotych.

Co jeszcze mogą wymyśleć politycy po obu stronach barykady? Polska nie jest państwem, które stać na politykę socjalną w stylu szwedzkim czy niemieckim. Nie jesteśmy jeszcze krajem tak bogatym, by pozwolić sobie na nieograniczoną licytację w tej kwestii. Już i tak program 500 plus, którego założenia nikt nie podważa – przyniósł ze sobą niebezpieczne zjawisko – porzucania pracy czy wręcz niechęci do jej podejmowania, nie tylko przez matki wychowujące dzieci, ale także przez ojców. Powiększa się liczba Polaków żyjących na koszt państwa, czyli na koszt innych obywateli. Firmy alarmują o drastycznym braku rąk do pracy, mimo podwyższenia uposażeń. Bardzo często ludzie zadawalają się mniejszymi wptywami „za darmo”, niż większymi, ale związanymi z koniecznością podjęcia pracy. Przed nami kolejne wybory, a na horyzoncie jest niewielu, którzy przed tą spiralą przestrzegają – nikt nie chce przegrać za powiedzenie niepopularnej prawdy. □

Druga twarz Facebooka

ciąg dalszy ze str. 2

Najpopularniejszy na świecie serwis społecznościowy gromadzi również rejestry połączeń i SMS-ów z telefonów, na których go zainstalowano.

Facebook nie tylko zbiera informacje, ale i arbitralnie je selekcionuje. W Polsce kilkakrotnie skarżyły się na to środowiska prawicowe, w USA przybiera to jeszcze szerszą skalę. Podczas przesłuchania kongresmami przypomnieli kilka sytuacji, między innymi usuwanie przez serwis reklam katolickich uniwersytetów, wpisów republikańskich polityków, konserwatywnych organizacji oraz popierających Trumpa blogerów. Zuckerberg zapewniał, że wspomniane sytuacje to „błędy” i „nie ma wskazania, by tak działał algorytm”. Przesłuchanie nie odstąpiło jednak więcej faktów na temat niejasnych zasad polityczno-ideologicznego klucza selekcionującego treści.

Cłówna linia obrony szefa Facebooka w Kongresie opierała się na możliwości skasowania w każdej chwili konta. Odmówił jednak odpowiedzi na pytanie, jak długo przechowywane są jeszcze dane osób, które zrezygnowały.

Kłopoty dopiero się zaczynają

Przesłuchanie nie kończy problemów

Zuckerberga i jego serwisu. Na przesłuchania wezwał go także Parlament Europejski i parlament Wielkiej Brytanii. Z kolei w Stanach Zjednoczonych narasta przekonanie o potrzebie ustanowienia kontroli nad działalnością takich internetowych gigantów jak Facebook. Nawet sam miliarder przyznał w Kongresie, że regulacje wydają się „nieuniknione”. Co ciekawe, tym razem w Waszyngtonie za wzór stawiana jest unijna biurokracja. 25 maja w UE wchodzi w życie RODO – Rozporządzenie o Ochronie Danych Osobowych, umożliwiające obywatelom wgląd w informacje przechowywane przez firmy na ich temat, dające prawo do usuwania danych i ograniczające skalę ich gromadzenia. Apple już zapowiedziało, że swoim klientom w USA przyzna te same przywileje, Zuckerberg na razie się przed tym wzbrania.

Zeznania w Waszyngtonie i afera Cambridge Analytica przyniosły dla Facebooka straty nie tylko biznesowe, ale przede wszystkim wizerunkowe. Miliarder z Kalifornii bezpowrotnie traci wizerunek luźnego, informatycznego geniusza, a użytkownicy jego portalu uświadomili sobie, że są nie tylko użytkownikami, FB, ale i jego produktem sprzedawanym na masową skalę. □

Maciej Legutko - (Gość Niedzielny)

ZE ŚWIATA

Opr. B.D.

- Było blisko kompromisu, ale... Wiceszef KE Timmermans za zamkniętymi drzwiami oświadczył, że przyjęte przez polski parlament ustawy sądowe nie rozwiązują problemów, na jakie wskazała KE. Mówił, że potrzebne jest „solidne rozwiązanie”. Niektórzy usztywnienie Brukseli w dialogu z Warszawą łączą z nieformalnym lobbieniem w tej sprawie Tuska.
- Nahles została wybrana na nową przewodniczącą Socjaldemokratycznej Partii Niemiec (SPD), jako pierwsza kobieta w liczącej blisko 155 lat historii tego ugrupowania. 47-lletnia Nahles jest z wykształcenia germanistką i zastąpi Schulza.
- Uchodźcy starający się o azyl w Austrii będą musieli oddać urzędnikom swoje telefony komórkowe, a także do 840€ z posiadanych środków. Rząd w Wiedniu chce z tych pieniędzy pokrywać koszty procedur azylowych, a telefony sprawdzać pod kątem tego czy ich wcześniejsze logowania pokrywają się z informacją przekazaną przez imigrantów na temat tego, jaką drogą dotarli do Austrii.
- 60% uczestników sondażu przeprowadzonego w Szwecji chciałyby, aby kraj przyjmował mniej uchodźców. Odsetek uważających, że imigracja szkodzi Szwecji zwiększył się od 2015 r. z 13 do 31%.
- Prezydent Turcji Erdogan zapowiedział przyspieszenie wyborów parlamentarne oraz prezydenckie odbędą się one 24 czerwca. Wcześniej planowano je na listopad 2019 r. Wybory mają ułatwić przejście Turcji na system prezydencki.
- Na ulicach Erywanii trwały protesty przeciwko wyborowi na premiera Armenii dotychczasowego prezydenta Sarkisjana. Wskutek zmiany konstytu-

cji Armenia przeszła z systemu prezydenckiego na parlamentarny, a sprawujący przez 10 lat funkcję prezydenta Sarkisjan, jako premier będzie dysponował szerszymi uprawnieniami. Wybierany przez parlament prezydent będzie pełnił głównie funkcje reprezentacyjne. Po wielodniowych protestach premier podał się ostatecznie do dymisji.

- Przywódca Korei Płn., Dżong Un ogłosił wstrzymanie prób jądrowych i testów międzykontynentalnych rakiet balistycznych, a także zamknięcie obiektu, gdzie prowadzono badania i próby jądrowe. „To znaczący postęp w denuklearyzacji Półwyspu Koreańskiego” – ocenił decyzję rzecznik prezydenta Korei Płd. Jego zdaniem może to mieć zasadnicze znaczenie dla powodzenia spotkań na szczycie przywódców obu Korei, a później spotkania, Kim Dzong Una i prezydenta USA.

- Trump ujawnił, że nominowany na sekretarza stanu USA Pompeo spotkał się już w Korei Płn z przywódcą tego państwa, Dżong Unem.

- Po nalotach amerykańsko-brytyjsko-francuskich, władze Syrii zwróciły Legię Honorową, którą w 2001 r. prezydent Baszar el-Asad otrzymał z rąk ówczesnego prezydenta Francji Chiraca. Jak wyjaśniono, szef państwa syryjskiego nie będzie nosił odznaczenia kraju, który jest „niewolnikiem” USA.

- Rządy klanu Castro na Kubie odchodzą do historii. Dotychczasowy wiceprezydent Diaz-Canel został zgodnie z oczekiwaniami wybrany na prezydenta Kuby w miejsce wiekowego Raula Castro.

- Prowincja Henan w Chinach wprowadziła zakaz wstępu do kościołów wszystkim osobom poniżej 18. roku życia. Duchownym zabroniono prowadzenia jakichkolwiek zajęć z udziałem dzieci i młodzieży.

W przypadku złamania zakazu, księża mogą zostać pozbawieni prawa sprawowania posługi religijnej, a kościół może zostać zamknięty.

- Izba niższa stanowego Kongresu w amerykańskim Tennessee przyjęła uchwałę wzywającą do zbudowania pomnika dla dzieci nienarodzonych – w tym nienarodzonych w związku z przeprowadzeniem aborcji.

- Francuska policja usunęła ok. 100 studentów z budynku uniwersytetu Tolbiac. Próby powtórkę z maja 68 okazują się dość karykaturalne.

- Założona przez Sorosa fundacja Open Society zamierza zamknąć swój oddział w Budapeszcie i przenieść go do Berlina. Rząd Węgier podjął walkę z wtrącaniem się lewicowego miliardera w życie państwa.

- Żona brytyjskiego księcia Williama, księżna Cambridge Kate urodziła syna. Dziecko jest piątą w linii sukcesji do tronu; po księciu Karolu, swoim ojcu i rodzeństwie – pięcioletnim George’u i trzyletniej Charlotte.

- W Houston w stanie Teksas odbyło się nabożeństwo żałobne i pogrzeb Barbary Bush, żony i matki prezydentów USA George’a Busha i George’a W. Busha. Uczestniczyło w nim czterech b. prezydentów USA i obecna Pierwsza Dama, Melania Trump.

- Dragnea, szef rządzących w Rumunii socjaldemokratów, powiedział, że rząd zatwierdził memorandum o przeniesieniu ambasady w Izraelu z Tel Awiwu do Jerozolimy.

- Król Suazi Mswati, jednej z nielicznych istniejących monarchii absolutnych, ogłosił, że jego kraj zmienia nazwę na eSwatini, by uczcić 50 rocznicę wyzwolenia spod brytyjskiego panowania. □

Zasługa i ślepy los

ciąg dalszy ze str. 3

Właśnie obserwujemy próby zreformowania przez rząd Emanuela Macrona podstawowych dziedzin gospodarki i polityki francuskiej unormowanych przez poprzednich władców. Zmagania trudne, na wielu frontach naraz i nie wróżące rychłego zakończenia.

Od wielu tygodni zamart wielki ruch kolejowy. Kolejarze zapowiadają strajk do końca czerwca. Samoloty Air France przestały latać. Strajkują załogi samolotów. Zamarty uniwersytety. Sorbona została zablokowana, ewakuowana a następnie zamknięta. „Tolbiac la rouge” podobnie. Wznowi zajęcia jesienią. 24 placówki były okupowane 18 kwietnia. Wcześniej 425 profesorów uniwersytetu poparto strajkujących studentów w liście otwartym opublikowanym 10 kwietnia. Potępiają „selekcję hipokrycką” proponowaną przez reformę.

O co chodzi? Przeciwno czemu studenci protestują tak gwałtownie? Prawdopodobnie oni sami nie bardzo dobrze wiedzą, gdyż dorosłe życie dopiero przed nimi. Gdyby żyli dłużej pamiętaliby zapewne obietnice składane ich rodzicom i dziadkom przez kolejne rządy.

Pięćdziesiąt lat temu w mentalności Francuzów dokonał się gruntowny przełom. Na przestrzeni lat sześćdzie-

siątych inteligencja francuska zafascynowana od dawna przez Związek Radziecki podminowała rządy generała De Gaulle'a. Bomby umieszczono przede wszystkim na uniwersytetach wśród młodzieży podanej na manipulację. Nazywały się: marksizm, freudyzm a nawet maoizm i trockizm. Generał De Gaulle krytykowany był za autorytaryzm, (choć Partia Komunistyczna hulata bez przeszkód), za tłumienie wolności prasy (choć codziennie ukazywały się karykatury Generała, a często i obelgi pod jego adresem), za purytańską cenzurę (chodź „żurnal głupi i zły” Hara-Kiri publikował wszelkie świństwa jakie chciał). Do wybuchu doszło wreszcie w maju 1968 roku. Mitterrand z pomocą Daniela Cohn-Bendita obalił Generała.

Wprawdzie Mitterrand został prezydentem dopiero w 1981 roku, po wyeliminowaniu Giscarda d'Estaing, pod fałszywym zarzutem, ale już w latach sześćdziesiątych, lider socjalo-komunistów był najpoważniejszym przeciwnikiem Generała, przede wszystkim jako autor książki „Permanentny zamach stanu” – podręcznika działania i myślenia dla swoich oddziałów.

Czyż marksizm nie obiecywał pełnego zatrudnienia, czyż marksizm nie obiecywał darmowego wykształcenia i dyplomów uniwersyteckich wszystkim. Czyż freu-

dyzm nie gwarantował nieokietznanej swobody seksualnej?

Studenci nie domagają się niczego innego, jak realizacji tego, co im obiecywały kolejne rządy lewicowe od Mitterranda poczynając.

Z czasem przyszło otrzeźwienie. Najtańszej było zezwolić na swobodę seksualną, jako należąca do dziedziny życia prywatnego. Co do pełnego zatrudnienia – było ono za rządów De Gaulle'a. Obecnie na uniwersytetach toczy się walka o dyplomy dla wszystkich. Pozbawić złudzeń jest trudno. Mimo rozrostu szkół wyższych, nie starcza miejsc dla wszystkich, zresztą wiele dyplomów nie ma wartości praktycznej. O pracę jest bardzo trudno. Do tej pory radzono sobie używając loterii do obsadzenia wolnych miejsc na uczelniach, rząd pragnie zastąpić Przypadek przez Zastugę: wolne miejsca dla tych, co na nie zasłużyli. Ogół studentów jest przeciw: ślepy los uważają za sprawiedliwszy. Tkwią wciąz w zaszczepionym przed laty determinizmie – najbardziej niemoralnej postawie w całej antropologii filozoficznej. Nie ma w niej miejsca ani na wolną wolę, która pozwala odmienić życie, ani na sumienie, które pozwala odróżnić cnotę od grzechu. Wydarzenia sprzed pięćdziesięciu lat mają daleko-osiężne skutki. □

Piotr Witt

Mowa nienawiści Jezusa?

Wyrażenie „mowa nienawiści” bardziej zaciemnia rzeczywistość, niż ją opisuje. Obok takich słów jak „faszyzm” czy „antysemityzm” służy często formułowaniu tyleż zakłamanych, co pustych oskarżeń.

Ktoś postuży się celną, dotkliwą ironią – jego oponenti od razu przypisują mu nienawiść. Ktoś wypowie się dosadnie na temat aborcji jako zabijaniu dzieci – feministki zakrzykną, że nienawidzi kobiet. Ktoś wyrazi wątpliwości co do sensowności sprowadzania do Europy, zgodnie z ideologią Sorosa, setek tysięcy nielegalnych imigrantów z Afryki i Azji – zaraz go oskarżą o rasizm i nienawiść wobec ludzi o innym kolorze skóry. Że też oponenti Jezusa nie znali tego „argumentu”. Męczyli się, by w dyskusjach sprostać Mistrzowi z Nazaretu, a przecież mogli od razu uciąć spór pogardliwym oskarżeniem o sto-

sowanie „mowy nienawiści”. Wszak Jezus nie stara się być delikatny. „Wy macie diabła za ojca i chcecie spełnić pożądania waszego ojca” (J 8,44) – rzuca w twarz swym oponentom, których ponadto nazywa kłamcami (zob. J 8,55). W innym miejscu nazywa faryzeuszów i uczonych w Piśmie plemieniem żmijowym i stwierdza: „Jakże wy możecie mówić dobrze, skoro źli jesteście?” (Mt 12,34). Inne określenia, których używa Jezus, to np.: obłudnicy, głupi i ślepi, groby pobielane, węże (zob. Mt 23,13-36). W Ewangelii Łukasza jeden z uczonych w Prawie oburzył się: „Nauczycielu, tymi słowami nam też ubliżasz” (Łk 11,45). Czy Jezus przeprosił? Wręcz przeciwnie! Odpart: „I wam, uczonym w Prawie, biada!” (Łk 11,46). Jan Chrzciciel, który zapowiadał Chrystusa, też używał mocnych słów. Wotał: „plemień żmijowe” (Łk 3,7) i groził, że „już siekiera do korzenia drzew jest przyłożona” (Łk 3,9). Przed zarzutem „mowy nienawiści” nie uchroniłby się Apostoł Narodów. Wszak pisał o „bezwstydzie” i „zbożeniu” w odniesieniu do aktów homoseksualnych (zob. Rz 1,27). A kiedy arcykapłan Ananiasz kazał go uderzyć w twarz, Paweł nie nadstawił drugiego policzka, lecz powiedział: „Uderzy cię Bóg, ściano pobielana!” (Dz 23,3). Oczywiście moglibyśmy wskazać wiele sytuacji, w których Jezus i apostołowie zachowują się inaczej, łagodnie, znosząc niesprawiedliwość. Co więcej, do takiej właśnie postawy nas zachęcają. Nie dajmy się jednak zwariować powszechnym gadaniem o „mowie nienawiści”. Mamy wiele bardziej sensownych, precyzyjnych słów i wyrażeń, by próbować określić różne wypowiedzi. □

Dariusz Kowalczyk SJ
(Gość Niedzielny)

Wszystko postawili na Maryję

ks. Krzysztof Hawro

Mej to najpiękniejszy miesiąc w roku. Czas szczególny dla każdego, kto kocha Matkę Bożą, a swoją miłość wyraża poprzez śpiew Litanii Loretańskiej czy podjęcie pielgrzymkowego trudu. O maryjnej pobożności, pielgrzymowaniu i apostolacie Legionu Maryi opowiada ks. Krzysztof Hawro, zastępca kierownika duchowego Komitetu Legionu Maryi w Diecezji Zambrsko – Lubaczowski.

Najpiękniejszy miesiąc maj, Twój, Matko jest od lat... – to słowa jednej z maryjnych pieśni. Ale to nie tylko słowa, lecz i rzeczywistość. Piękno polskiego maja leży w naszej pobożności, która od wieków buduje narodową tradycję. Wystarczy tylko w godzinach wieczornych udać się do świątyni czy do przydrożnej kapliczki i wstąpić do śpiewu litanii i pieśni maryjnych. To nadaje piękna temu maryjnemu miesiącowi. Piękno maryjnej pobożności bliskie jest Legionowi Maryi (...). Przez ten czas zauważyłem wielką bliskość i duchową łączność legionistów z Maryją. Czasami nawet ta pobożność i duchowość legionistów zawstydzają mnie, jako kapłana.

U źródeł powstania

Legion Maryi jest stowarzyszeniem ludzi świeckich, których celem jest głoszenie chwały Bożej, wspieranie Kościoła na polu ewangelizacyjnym i dążenie do osobistej świętości poprzez modlitwę i pracę apostołską, w duchu zawierzenia i pod przewodnictwem Najświętszej Maryi Panny.

7 września 1921 roku, w wigilię uroczystości Narodzenia Najświętszej Maryi Panny, w Dublinie zawiązała się wspólnota, która wkrótce urosła w dużą organizację, a obecnie liczy kilkanaście milionów katolików na całym świecie.

Założycielem Legionu Maryi jest sługa Boży Franciszek Duff (1889-1980). On to, wraz z ks. Michaeliem Toherem oraz 15 kobietami, powołał do życia Legion Maryi, który początkowo zwął się Zjednoczeniem Matki Bożej Miłosierdzia. Swoją nazwę, nazewnictwo, ideę organizacyjną i symbole przejął od starożytnej formacji wojskowej – legionów rzymskich. Początkowo rozwijał się jedynie w Dublinie. Legioniści uzyskiwali wymierne rezultaty w pracy apostołskiej wśród prostytutek, organizując dla nich rekolekcje i schronisko Santa Maria oraz zakładanie schronisk dla bezdomnych. W roku 1924 powstała pierwsza rada wyższa LM. Przez 7 pierwszych lat Legion Maryi rozwijał się wyłącznie w Irlandii. Później wyszedł poza jej granice i powstał w Szkocji (1928 r.), Anglii i Walii (1929), Indiach i USA (1931). W tymże 1931 r. papież Pius XI, który przyjął Franciszka Duffa na audiencję, wyraził życzenie, by Legion Maryi rozprzestrzenił się na cały świat. Do Polski Legion Maryi dotarł po raz pierwszy w 1948 r., reaktywowany został w latach osiemdziesiątych XX w.

Apostolat Legionu Maryi

Legion Maryi, to nie tylko maryjna pobożność. Ważne miejsce w życiu każdego

legionisty zajmuje podejmowany apostolat. Jednym z głównych zadań Legionu Maryi jest apostolat.

Podejmowane przez legionistów dzieła apostołskie są różnorodne. W ramach nowej ewangelizacji starają się obudzić życie Chrystusa w ochrzczonych, którzy przestali praktykować, zagubili zmysł wiary, odeszli od modlitwy i udziału w Mszy św. Wszystkim starają się ukazać i przekazać swoją wiarę w Chrystusa i zapewnić o Orędownictwie Maryi – Niepokalanej Pośredniczki Łask, która jest Patronką ruchu. Przypominają o potrzebie modlitwy i proszą o nią w intencjach zbawienia dusz, zachęcają do częstego uczestnictwa w sakramentach św. Starają się być, zgodnie z zaleceniem Ojca św., „fermentem” w Ludzie Bożym, chrześcijańską inspiracją we współczesnym świecie”. Legioniści również odwiedzają szpitale i więzienia, niosąc wsparcie duchowe i ułatwiając kontakt z kapłanem. W ramach wspólnoty Kościoła lokalnego podejmują, za przyzwoleniem księdza proboszcza, postugę wobec wiernych: prowadzą w kościele modlitwy, czuwania, różaniec; odwiedzają chorych przygotowując ich na wizytę księdza z sakramentami, pocieszają duchowo strapionych, wątpiących i cierpiących; zapraszają na nabożeństwa i rekolekcje w świątyniach; propagują książki i prasę katolicką; niosą pociechę; zachęcają do czynnego udziału w życiu parafii.

Poprzez podjęte działanie Legioniści docierają do mieszkańców parafii – zarówno tych „praktykujących”, „wierzących – niepraktykujących”, jak i niewierzących, idą do rodzin zaniedbanych, ludzi

opuszczonych, chorych i samotnych. Naszej pracy apostołskiej towarzyszą słowa jednej z legionistek, s. Bożej Edel Mary Quinn, która powiedziała: „Przywilejem jest móc pracować dla naszej Królowej i Jej Syna i musimy starać się dać z siebie wszystko, gdyż w Jej służbie minimum nie wystarcza”. My, jako legioniści, zdajemy sobie sprawę z tego, że minimum nie wystarcza, dlatego oprócz apostołatu modlitwy, podejmujemy apostołat czynny, stąd można nas spotkać podczas odwiedzin chorych przy szpitalnych łóżkach, w więzieniach, domach dziecka, w domach opieki społecznej.

Duchowość Legionu Maryi

Legion Maryi opiera się przede wszystkim na głębokiej wierze w Boga i na wierze w miłość, jaką Bóg obdarza swoje dzieci. Bóg pragnie, by legionowa praca przynosiła Mu wielką chwałę, dlatego będzie ją oczyszczał czyniąc owocną i trwałą. Podstawą duchowości Legionu Maryi jest potrójna więź legionisty: z Kościołem – rozumianym, jako mistyczne Ciało Chrystusa; z Maryją, która przeżywana jest w duchu prawdziwego nabożeństwa do NMP św. Ludwika Marii de Montfort oraz z Duchem św. Legion Maryi jest Chrystocentryczny, gdyż i pobożność, i apostołstwo koncentrują się na Chrystusie.

Legionowa formacja

Podstawową metodą przygotowania do apostołatu jest metoda mistrz – uczeń. Doświadczony legionista wtajemnicza w duchowość i apostołstwo początkującego adepta.

ciąg dalszy na str. 10

Poziomo:A-1. Zorganizowana aktywność fizyczna. B-6. Część nogi z rzepką. C-1. Wylot rury przeprowadzającej ciecz, albo gazy. D-6. Aparat rejestrujący obrazy. E-1. Przeciągiły szmer. F-9. Miesiąc matur. G-1. Dodatkowy występ na życzenie publiczności. I-9. Po śmierci wstąpi tam człowiek prawy i sprawiedliwy. J-1. Yes po francusku. K-8. Zabił Abła. L-1. Wyróżnienie głoski w sylabie. Ł-7. Jezioro blisko Mielna. M-1. Pracowity jak ... N-7. Ustrój państwowy Rosji przed 1917 rokiem („odbudowywany” przez Putina - sic!).

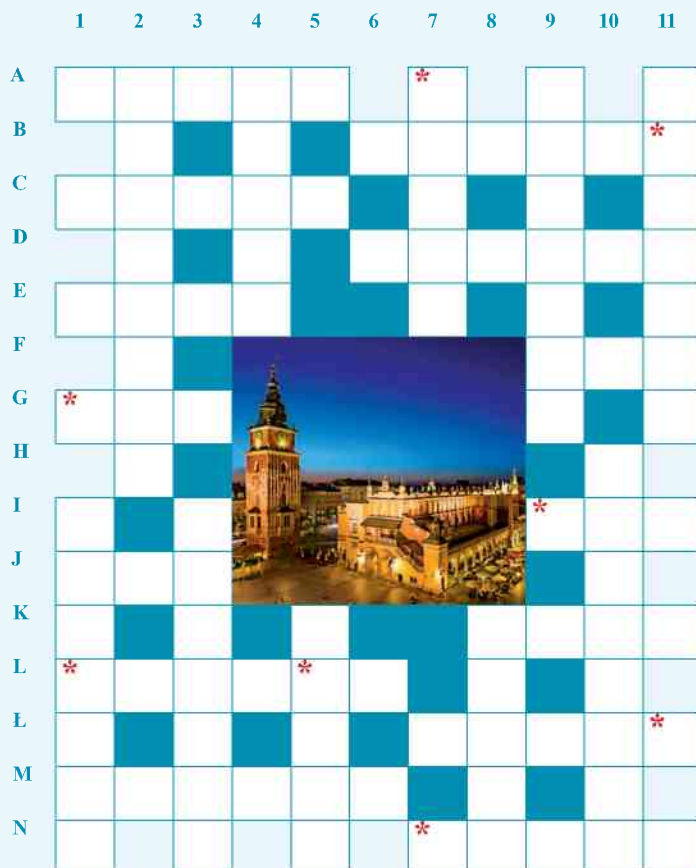
Pionowo:1-I. Artykuły spożywcze. 2-A. Łazienkowy natrysk. 3-I. Pora dnia. 4-A. Umysł, intelekt. 5-K. Załącznik do pracy naukowej. 7-A. Pieniądz USA. 8-K. Szkolny oddział. 9-A. Największe miasto Sycylii. 10-H. Z prysznicem i z wanną. 11-A. Wieczorny positek. □

Litery z pól oznaczonych gwiazdkami czytane rzędami utworzą rozwiązanie.

Rozwiązanie krzyżówki z GK nr 8/2018: „Nie śpij na bagnie, nie tańcz na wulkanie”.

Poziomo: wulkan, wybuch, marzec, cieśla, hostia, pieczara, kazalnica, bagno, ość, maj, ogień, salaterka, mokrądo, trumna, taczka, orczyk, nagana, aparat.

Pionowo: upadowa, gromada, kozetka, Eurazja, nachalność, odwaga, puch, karo, wicher, katastrofa, breszka, erupcja, chłoran, kantyna. □

Wszystko postawili na Maryję *ciąg dalszy ze str. 9*

A niezastąpionym środkiem formacji jest systematyczne studio-wanie „Podręcznika Legionu Maryji”. Cotygodniowe spotkania odbywają się przy udziale księdza – opiekuna duchowego i pozwalają na odbycie dogłębnej formacji legionowej. Formacja obejmuje rozwój duchowości i przygotowanie do prowadzenia apostołatu. Zalecane jest częste uczestnictwo w Eucharystii i modlitwa brewiarzowa oraz coroczne rekolekcje pogłębiające życie wewnętrzne członków Legionu Maryji.

Wybrani przez Maryję

Jako ludzie, którzy szczącą się tym, że służymy pod płaszcem Maryji, podejmujemy się organizacji pielgrzymek do sanktuariów, głównie maryjnych. Ale naszego pielgrzymowania nie ograniczamy tylko do wyjazdów celem zwiedzania różnych miejsc kultu. Legion Maryji organizuje też spotkania modlitewne, dni

formacyjne, rekolekcje. Czymś pięknym i bogacącym duchowo jest Acies Legionu Maryji – spotkanie, na które przyjeżdżają legioniści z różnych prezydów. Wielkim wydarzeniem jest też organizowana co roku pielgrzymka Legionu Maryji, zarówno ta w wymiarze diecezjalnym, jak i ogólnopolskim.

Dlaczego warto wstąpić do Legionu Maryji?

Głównym powodem jest to, że Chrystus nie ma innych rąk poza ludzimi – ofiarnymi rękoma do podjęcia Jego dzieła; On nie ma innych nóg, jak tylko nasze, do prowadzenia ludzi Jego drogami; Chrystus nie ma innego języka, jak tylko nasz, do powiedzenia wszystkim ludziom, jak umarł za nich. Ważną motywacją jest też to, że Chrystus nie ma innych pomocników poza nami, aby przyprowadzić ludzi z powrotem do Niego. I wreszcie: Chrystus potrzebuje nas już dzisiaj, żeby dokonać wszystkich swych wspaniałych dzieł miłosierdzia. □

ks. Krzysztof Hawro

GŁOS WOKÓŁ SPORTU

☺ W grupie „mistrzowskiej” ekstraklasy Jagiellonia Białystok pokonała Koronę Kielce 3:0 i umocniła się na drugim miejscu w tabeli (mając tyle samo pkt., co trzecia Legia). Prowadzi Lech Poznań, który ma nad Jagiellonią i Legią punkt przewagi. „Kolejorz” pokonał Zagłębie Lubin 1:0. W pozostałych meczach 32. kolejki Wisła Płock pokonała na wyjeździe Górnika Zabrze 1:0, a Wisła Kraków przegrała u siebie 0:1 z Legią.

☺ W grupie „spadkowej” Śląsk Wrocław wygrał z Niecieczą 2:1, zamykająca tabelę Sandecja Nowy Sącz wygrała 3:1 z Arką Gdynia (dwa gole samobójcze Arki!), a Lechia Gdańsk zremisowała z Cracovią 0:0. Tabele zamyka Bruk-Bet i Sandecja.

☺ Piłkarze Legii zmierzili się (2 maja) z Arką w Warszawie w finale Pucharu Polski. Stoleczny zespół pokonał w 1/2 finału Górnika Zabrze 2:1 (wcześniej zremisował na wyjeździe 1:1). Broniący trofeum gdynianie wyeliminowali Koronę Kielce (1:0 i 1:2).

☺ Polscy kadrowicze za granicą. Łukasz Fabiański, który broni bramki Swansea wpuścił aż 5 goli w meczu z Manchesterem City. Kamil Grosicki wszedł na murawę w 63. min (asysta i wynik Hull City-Bristol 5:5). Grzegorz Krychowiak przesiedział cały mecz na ławce rezerwowych West Bromwich Albion (ostatni zespół tabeli). W Niemczech Łukasz Piszczek (Borussia Dortmund) zagrał cały wygrany 4:0 mecz z Bayerem Leverkusen,

a Robert Lewandowski (Bayern Monachium) wszedł na boisko w 67. min wygranego 3:0 meczu z Hannoverem 96 i strzelił gola. Kuba Błaszczykowski siedział na ławce rezerwowych Wolfsburga. We Włoszech Polacy wypadli słabo. Najlepszą ocenę miał Mariusz Stępiński (Chievo Verona), który jednak wszedł na boisko w 83. min przegranego 1:2 meczu z Interem i strzelił gola. Kamil Glik zagrał 90 min w meczu z Guingamp (1:3). Tomasz Kędziora (Dynamo Kijów) miał asystę w wygranym 4:1 meczu z Wereselem Równem. Jakub Świerczok (Łudogorec Razgrad) strzelił gola i zarobił kartkę w wygranym 4:2 meczu z Botewem Płowdiw.

☺ PGE Vive Kielce przegrało w pierw-

Des nouvelles et des anciennes

Un regard sur l'actualité

Quoi de neuf dans les affaires politiques ? Le gouvernement gouverne et l'opposition s'oppose.

Dans ce ménage à deux, on peut soutenir que l'opposition s'oppose... totalement. C'est même la seule promesse qu'elle est capable de tenir, mais avec quelle efficacité ? On sent qu'elle commence à être à court d'idées et qu'elle s'essouffle. Les manifestations de rue qu'elle fomentait, s'amaissent. Celles-ci n'intéressent presque plus personne, car elles ne mènent à rien – pas de prolongements politiques dans la foulée. Alors, pour détourner l'attention, l'opposition a décidé de s'unir pour être plus forte aux prochaines élections qui vont s'échelonner sur trois ans – élections locales et régionales cette année, législatives et européennes en 2019, et présidentielles en 2020. Après l'éviction de Ryszard Petru – fondateur et premier dirigeant de Nowoczesna – par Katarzyna Lubnauer, celle-ci s'est jetée dans les bras de Grzegorz Schetyna, chef de la Plateforme civique, au bout de quelques tours de négociations. C'est en réalité une question de survie pour les libéraux modernes qui chutent dans les sondages et peuvent même ne pas franchir le seuil de la Diète et du Sénat. Alors, pour obtenir quelques sièges – peut-être des strapontins – il faut bien s'allier aux libéraux anciens de la PO. Le parti de Petru a failli dans son ambition de rassembler tout le monde, et risque même de choir complètement. Tout n'est pas encore bouclé, mais à terme on peut prédire sans trop se tromper la disparition de Nowoczesna, au moins dans sa forme actuelle. Une partie sera probablement absorbée par la Plateforme civique, d'autres tenteront sans doute de reformer une Nowoczesna bisclaudicante, et le reste s'égaillera dans la nature. S'unir, c'est sans doute bien, mais pour quels objectifs ? « Contre le PiS, contre Kaczyński » nous rétorque-t-on. Mais encore ? Quel programme pour la Pologne et les Polonais ? Il est difficile de dire ce que

les libéraux proposent – mais le savent-ils eux-mêmes ? Nous sommes ici dans une sorte de vide sidéral politique qui couvre le temps présent, l'avenir et même le passé. En effet, quand un journaliste a récemment demandé à Schetyna de citer trois ou quatre succès du gouvernement PO-PSL, le chef de l'opposition totale a eu un silence gêné. Est-ce avec cela que l'opposition va mobiliser les électeurs ?

Dans le ménage politique défini plus haut, le premier membre continue la route qu'il avait tracée. Il réforme le pays comme il l'avait dit. On ne peut pas lui reprocher de ne pas mettre en œuvre le programme que le PiS et ses alliés avaient proposé aux électeurs et que ces derniers ont choisi en toute connaissance de cause. Cela fait deux ans et demi que le gouvernement conservateur est à la barre de l'État, depuis son installation à l'automne 2015. Après deux ans, un remaniement est intervenu car la majorité a considéré qu'il était nécessaire de changer de stratégie. Les priorités du programme social ayant été mises en œuvre, il fallait donc mettre l'accent sur l'économie pour développer la croissance nécessaire notamment au financement des mesures sociales. L'État-providence que construisent les conservateurs, inspirés par la doctrine sociale de l'Église, se doit d'être généreux au bénéfice des citoyens, mais il faut en avoir les moyens, afin de ne pas faire peser sur tout ou partie de ces mêmes citoyens la charge de la politique sociale, ce qui serait contre-productif à terme. La croissance va bien, elle est la plus rapide depuis des années et les prévisions pour 2018 sont au beau fixe. Elles sont revues à la hausse, comme celle du FMI récemment passée de 3,3 % à 4,1 % ou celle de l'agence Standard & Poor's passée de 3,8 % à 4,5 %. Si l'économie va, tout va-t-il par ailleurs ? Sur le plan politique, des tensions se sont manifestées au sein de la majorité, entre le PiS et ses alliées, ou entre le camp présidentiel et la majorité législative, ou par des interventions plus ou moins contrôlées de certains politiciens, tandis que sur le plan

international, les différends ne s'apaisaient pas, notamment avec la Commission européenne ou Israël. On a alors noté dans les sondages une baisse, parfois significative, du soutien aux conservateurs. Pour remettre de l'ordre, le PiS et ses alliés ont organisé une convention au cours de laquelle Jarosław Kaczyński, en fin homme politique, a resserré les rangs de la majorité pour se recentrer sur l'essentiel, source de son succès. Et le Premier ministre Mateusz Morawiecki a fixé un plan d'action supplémentaire en cinq points pour les mois à venir : réduction de 15 % à 9 % de l'impôt sur les sociétés pour les petites entreprises ; mise en place d'une réduction des cotisations sociales pour les entreprises réalisant un petit chiffre d'affaires ; mise en place d'une allocation de rentrée scolaire de trois cents zloty pour les élèves du primaire et du secondaire ; création d'un fond de cinq milliards de zloty pour les routes secondaires ; et mise en place d'un programme de vingt-trois milliards de zloty pour les personnes âgées et les handicapés.

D'aucuns disent que c'est un plan électoraliste – mais alors que doit faire un gouvernement, quel qu'il soit ? Les électeurs ont bien donné le pouvoir aux élus pour que ces derniers agissent dans l'intérêt général de la collectivité, pas vrai ? □

Premier ministre Mateusz Morawiecki

Bogdan Usowicz

szym meczu 1/4 finału Ligi Mistrzów z Paris Saint-Germain 28:34. Szanse na awans w meczu rewanżowym w Paryżu były już tylko teoretyczne.

☺ Pierwszy mecz Polaków w MŚ Dywizji IA w Budapeszcie polscy hokeiści na lodzie zagrali z Włochami i niestety przegrali 1:3. Nadzieję przywrócił wygrany 4:2 drugi mecz ze Słowenią. O dwa czwarte miejsca premiowane awansem do elity walczą jeszcze Wielka Brytania, Węgry i Kazachstan.

☺ Łukasz Kubot i brazylijski tenisista Marcelo Melo odpadli w 1/8 finału turnieju ATP Masters 1000 na kortach ziemnych w Monte Carlo. Najwyżej rozstawieni debiści przegrali z Włochami Simone

Bolellim i Fabio Fogninim 6:2, 2:6, 7-10.

☺ Rumunka Simona Halep pozostaje liderką światowego rankingu tenisistek. Wyprzedza Dunkę polskiego pochodzenia Caroline Wozniacki oraz Hiszpankę Garbine Muguruzę. Agnieszka Radwańska zajmuje 29. miejsce.

☺ Nasza juniorka Iga Świątek nie zwalnia tempa. W pierwszej rundzie eliminacji turnieju ITF w Charlottesville 16-letnia warszawianka wyeliminowała 6:4, 6:2 Brazylijkę Paulę Cristinę Goncalves.

☺ Maja Włoszczowska wywalczyła wice mistrzostwo Europy w kolarskim maratonie MTB. Złoty medal wywalczyła Gunn-Rita Dahle Flesjæ z Norwegii.

☺ Drużyna polskich florecistek wywalczyła srebro, a szpadzistek – brąz w młodzieżowych (do lat 23) mistrzostwach Europy w szermierze w Erywaniu.

☺ Jakub Przygoński z belgijskim pilotem Tomem Colsolem (Mini John Cooper Works Rally) zajęli pierwsze miejsce w Qatar Cross Country Rally, czwartej eliminacji Pucharu Świata w rajdach terenowych i zajmują pierwsze miejsce w „generalce”. W rywalizacji motocyklistów w Katarze zwyciężył Maciej Gienza (KTM).

☺ Tomasz Adamek pokonał Amerykanina Abella przez nokaut w 7 rundzie na gali w Częstochowie. „Góral” po raz kolejny odłożył na później zakończenie kariery. □

Świadectwa

„I przyprowadził go do Jezusa”

Powyższy fragment z Ewangelii Św. Jana był tematem przewodnim II Forum Dusz pastersko – Misyjnego, które miało miejsce od 12 do 14 kwietnia br. w naszej polskiej parafii pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Paryżu. Tęgo roku uczestników było stosunkowo mniej, ale to nie przeszkadzało w tym, by zawiązać wspólnotę jednego serca w duchu Nowej Ewangelizacji.

Są w człowieku nieograniczone pokłady tajemnic i niektórymi z nich chciałabym się z Wami podzielić. W czasie trwania Forum, w którym dane mi było uczestniczyć, poruszyły mnie dwie sprawy, dwie rzeczywistości – niby oczywiste, a jednak na nowo odkryte. Otóż pierwsza z nich wybrzmiała podczas spotkań w grupach – w piątkowe popołudnie i dotyczyła modlitwy przed Najświętszym Sakramentem. To dzięki modlitwie możemy przynosić z Chrystusem góry. Druga padła z ust rektora naszej Polskiej Misji Katolickiej, ks. Bogusława Brzysia, podczas sobotniej modlitwy jutrznią: „Ryba bierze nie na każdą przynętę”, zależy to... od pory dnia. Tak też jest i w naszym życiu. Nie wszystkich od razu przyprowadzimy do

Jezusa – a może to ja muszę zostać wcześniej przyprowadzony?

Podsumowując: dla mnie osobiście Forum było czasem spotkania i poznania nowych kwiatów w ogrodzie Pana. Było czasem całej palety dyskusji, które nie kończyły się tylko na temacie Nowej Ewangelizacji. Było czasem doświadczenia Miłości Jezusa w Eucharystii, Uwielbienia i w drugim człowieku.

Do zobaczenia na kolejnym Forum, za rok. □

s. Honorata z parafii pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Paryżu

Nasz przyjazd na II Forum Duszpastersko-Misyjne nie był pewny. Ostatnie dni przed jego rozpoczęciem były wypeł-

nione problemami zdrowotnymi naszych dzieci, naszymi oraz najbliższych. Przeważała się lawinowo. Samo Forum było dla nas także wyzwaniem. Uczestnictwo w konferencjach, modlitwie, Mszy świętej, a nawet przerwach „kawowych” z dwójką dzieci (13 miesięcy oraz 3,5 roku) potrafi nieźle sforsować. Wierzymy jednak, że było warto. Jak mówił ksiądz Paweł, Forum to miejsce spotkania. I to właśnie te spotkania okazały się dla nas najcenniejsze. Poznaliśmy pięknych ludzi. Zaangażowanych w życie Kościoła, oddanych Panu Bogu. Ludzi, którzy na własnej skórze doznali działania Jezusa, którzy doświadczyli cudów. Otwartość i szczerłość uczestników oraz ich świadectwa pokazały nam na nowo siłę wiary i moc płynącą ze wspólnoty. Do domu wróciliśmy z postanowieniem przekraczania siebie. Chcemy na bok odłożyć, to co nas ogranicza, nasze wygodne role (małżonków, rodziców itp.), które po części stały się wymówkami i jako dzieci Najlepszego Ojca świadczyć o Jego miłości i przyprowadzić ludzi do Jezusa.

Pozdrawiamy serdecznie. □

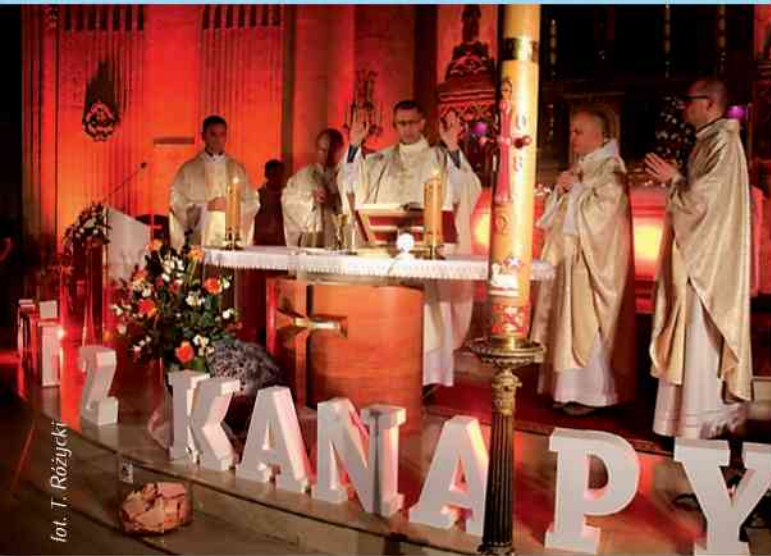
Marzena i Dawid Góral
z parafii Bożego Miłosierdzia
w NoeuxlesMines

fol. T. Różycki

fol. ks. M. Mazur

fot. T. Różycki

fot. ks. M. Mazur

Forum było spotkaniem wielu osób, które usłyszały Dobrą Nowinę o tym, że Chrystus to Boży Syn. Aby przyprowadzić kogoś do Jezusa, potrzeba dotyku Boga, pewności, że to On jest mi potrzebny, by moje życie było pełne.

Widziałam, jak dotyk Żywego Pana, przemienia ludzi, ich myślenie, jak na życie patrzeć innym światłem, Chrystusowym.

To duszpastersko misyjne Forum, nappełniło nas radością z tego, że możemy razem się modlić, wielbić Boga w jednym duchu. Usłyszałam świadectwa ludzi, którzy pobłądzili, ale znaleźli Jezusa i teraz trwają przy Nim.

Bardzo budujące moją wiarę, były rozważania Słowa Bożego. Wyjechałam, napętniona radością i przekonaniem, że „mała kromka chleba” wystarczy, by przyprowadzić ludzi do Jezusa. Pragnę, by moje życie przemieniał Jezus, abym nie bała się dzielić tą kromką wiary z innymi. Zrozumiałam również, że „wiosnować” bez Jezusa jest trudnym i żmudnym zajęciem, a często w życiu wybierałam się w drogę bez Niego, myśląc, że dam sobie radę. Teraz już wiem, że z Nim jest łatwiej i prościej, ale nie chcę zachowywać tego dla siebie, zrobię wszystko, aby inni usłyszeli ode mnie, „znalazłam Chrystusa”, chwata Panu!

Maja z parafii Świętej Trójcy w Lyonie.

W II Forum Duszpastersko - Misyjnym wzięłam udział tylko w sobotę i już to wystarczyło, aby „naładować moje duchowe akumulatory do pełna”!

W konferencji szczególnie wybrzmiały słowa z Ewangelii św. Matusza, „Pójdźcie za Mną, a uczynię was rybakami ludzi” (Mt 4, 19), skomentowane przez ks. Rektora Bogustawa Brzysia. Te wskazówki spróbuję wykorzystywać przy pierwszej nadarzącej się okazji, podczas rozmów, czy dyskusji na spotkaniach w gronie bliskich i znajomych.

Bardzo trafiły mi do serca słowa Ks. Bogustawa, pouczające o tym, żebyśmy nie wyptywali w życie bez Jezusa, bo tylko z Nim przybijemy do brzegu, czyli do upragnionego celu.

Organizację II Forum oceniam bardzo wysoko, zarówno konferencje, oprawę modlitewną, liturgiczną, a duch przyjaźni i serdeczności krążył nad uczestnikami Forum!

Zachęcam wszystkich Polaków do uczestnictwa za rok w III Forum, bo ja już nie mogę się doczekać! Z Panem Bogiem!

Bernadetta z parafii Wniebowzięcia Najświętszej Maryji Panny w Paryżu

Początkowo przyjechałam na Forum nie bardzo wiedząc, co mnie czeka. Było to dla mnie totalne odkrycie. Można powiedzieć, że pojechałam z ciekawości, „na wakacje” i aby poznać nowych ludzi. Zobaczyłam u każdego wiele miłości, poczułam się jak w rodzinie i zauważyłam, że każdy pragnie tego samego: poznać miłość – tę, którą jedynie Bóg może przekazać.

Od pewnego czasu brakowało czegoś w moim życiu. Czułam się smutna, nie wiedziałam nawet czemu, i zdałam sobie sprawę, że weszłam po prostu w rutynę codzienności, nie zapraszając wystarczająco mocno Pana Boga do mojego życia. Te rekolekcje pozwoliły mi się do Niego zbliżyć i poczuć tę wielką radość i to, że Pan Bóg jest naprawdę blisko mnie i że w moim życiu działa. Trzeba tylko się otworzyć, zaufać Mu, wyjść do ludzi i nie bać się powiedzieć „Panie, Ty się tym zajmij”. Bardzo często prosimy, ale nie ufamy Mu. Po drugie, poczułam obecność Ducha Świętego, gdy śpiewaliśmy pieśni uwielbienia. Nie da się tego wytłumaczyć słowami, ale zdałam sobie sprawę, jak taka modlitwa jest potężna. Kilka razy tza mi poleciała i poczułam w głębi serca pokój.

Będąc też członkiem grupy domowej „newpastarol” chciałam zobaczyć jak inni to przeżywają. Zauważyłam, że to pozwala porozmawiać o Panu Bogu i zdać sobie sprawę, że On dotyka każdego z nas przez nasze różne doświadczenia, odkrywając Go codziennie na nowo.

I na koniec zrozumiałam, że codziennie uczymy się i nawracamy. A jako młode pokolenie powinnam się rozwijać i umacniać, działając w naszej wspólnotie. Więc... „Wstań z kanapy” i odważ się, jest dokładnie tym zdaniem, które streszcza to co rozumiałam po tym Forum.

Marie-Camille z parafii Świętej Trójcy w Lyonie.

fot. T. Różycki

fot. ks. M. Mazur

Jubileusz Ks. Władysława Dobrocia

15 kwietnia obchodziliśmy w Dunkierce 60 rocznicę święceń kapłańskich Księdza Władysława Dobrocia.

Przed rozpoczęciem Mszy św. głos zabrała Martine Arlabosse - wicemer Mało-les-Bains. W serdecznych słowach bardzo pozytywnie mówiąc o dwudziestotrzyletnim pobycie ks. Dobrocia w Dunkierce. Przypominając w tym kontekście tragedię z sierpnia 2008 roku, kiedy to w wypadku polskiego autokaru zginęły tu 3 osoby a nasz duszpasterz był wtedy główną osobą niosącą pomoc ofiarom katastrofy. Kończąc swe wystąpienie pani mer złożyła Jubilatowi serdeczne gratulacje i wręczyła mu Médaille de mérite de la ville de Dunkerque.

Kolejno głos zabrała, przybyła z Paryża, konsul RP Karolina Smaga. Złożyła ona Jubilatowi gratulacje i życzenia w imieniu Ambasadora Polski we Francji Tomasza Młynarskiego.

Następnie rozpoczęła się Msza św. celebrowana przez ks.

Bruno Courtois - wikariusz generalny Dunkierki, ks. Emmanuel Langrand proboszcz parafii - Croix des Champs z Tétéghem i kapelana marynarzy statków cumujących w porcie Dunkierki, ks. Ryszarda Głowackiego - przełożonego generalnego Księży Chrystusowców, ks. Zbigniewa Kutnika - ekonoma generalnego zgromadzenia i ks. Jan Ciągłę - przełożonego francusko-hispańskiej prowincji Księży Chrystusowców, pw. Matki Bożej Częstochowskiej. Kazanie wygłosił ks. Ryszard Głowacki.

Przed błogostawieństwem gratulacje, kwiaty i „Złotą Księgę” z podziękowaniami i życzeniami Księdzu Jubilatowi wręczyli parafianie. Nie zabrakło też podziękowań i życzeń od polskich kierowców. A ks. Courtois odczytał list gratulacyjny z życzeniami przestany przez Arcybiskupa Lille Laurent Ulricha i jego biskupa pomocniczego Antoine Hérourard.

Husaria - pasja, rozrywka, historia

Tomasz Chomiczewski

Polonijny Klub Sportowy Husaria powstał w lipcu 2017 roku podczas charakterystycznego meczu, który rozegraliśmy z zespołem Polonia Paryż 16, podczas rodzinnego pikniku w polskim ośrodku w Osny.

Jednak jego korzenie sięgają głębiej, bo roku 2015 kiedy to grupa Polaków i Polek skrzyknęła się i zaczęła grać w piłkę. Najpierw w Ivry, potem Blanc Mesnil, by po paromiesięcznej tułaczce osiąść w obecnym miejscu - w Arcueil, parę kilometrów na południe od Paryża. Jest to piękne, rozległe, wielofunkcyjne miejsce z dwoma boiskami pił-

karskimi, skate-parkiem i ogromną, kilku dziesięciometrową zjeżdżalnią dla dzieci. Do tego liczne drewniane stoły z wygodnymi ławami, gdzie można spożyć posiłek po wysiłku na boisku.

Mamy szeroką kadrę... ciągle się zmieniającą - z oczywistych względów, część ludzi przychodzi, niektórzy wyjeżdżają do Polski czy innych krajów. Trzon jednak

pozostaje niezmienny od paru lat. Jesteśmy otwarci na każdego nowego zawodnika, niezależnie od prezentowanego poziomu - liczy się chęć do gry i pozytywne nastawienie do ludzi. U nas nie ma siedzenia na ławce, dlatego, że ktoś jest starszy, w razie potrzeby adaptujemy się do sytuacji, robiąc miniturnieje czy grając na dużym, w miarę możliwości, boisku, nawet po kilkunastu graczy w drużynie. Podobnie uniwersalni jesteśmy jeśli chodzi o wiek, zdarzało się, że po boisku biegał ojciec z synem. Nie liczy się ile masz lat, ale na ile się czujesz!

Po meczach spędzamy mile czas w gronie rodzin i przyjaciół, tych którzy przychodzą tu dla towarzystwa. Wesoła, nieskrępowana atmosfera powoduje, że - zwłaszcza gdy robi się ciepło, jest nas naprawdę dużo, słychać polskie piosenki, śpiewane przy akompaniamencie gitary a zapach specjałów z grilla niesie się daleko. Dodać trzeba, że kulturalne zachowanie,

Po uroczystej Mszy świętej spotkaliśmy się w restauracji hotelu Eole na wspólnym odświętnym posiłku. Tu odśpiewa-

liśmy Jubilatowi tradycyjne „sto lat” i wręczyliśmy prezenty. □
M.Dz., zajęcia Lidia Pacek

utrzymywanie czystości i nienagannego porządku po spotkaniach powoduje, że nie mamy żadnych problemów natury porządkowej z włodarzami obiektu.

Mecze w Arcueil odbywają się w niedzielę - 58, avenue François Vincent Raspail, godzina 13; grymy również w piątkowe wieczory, w Bourg-La-Reine - 16, rue Charpentier o godz. 19 30. Zapraszamy chętnych!

Dlaczego „Husaria”? Chcieliśmy w ten sposób uczcić najskuteczniejszą i najpiękniejszą jazdę świata z czasów największej świetności naszej Ojczyzny, a jeśli jakiś młody człowiek, dzięki nam, z ciekawości zajrzy do podręcznika historii, by dowiedzieć się kim był Sobieski, Zótkiewski i inni wielcy Polacy tamtego czasu, będzie to dla nas największa satysfakcja. □

50-lecie konsekracji kościoła w Dammarie-les-Lys

Proboszcz parafii Podwyższenia Krzyża św. w Dammarie-les-Lys, ks. prob. Szczepan Biernacki, Rada Parafialna, Zarząd PTK, Zarząd Szkoły i Parafianie, mają zaszczyt zaprosić w Uroczystość Zesłania Ducha Świętego - 20 maja 2018 r. na obchody 50-lecia konsekracji kościoła.

Program Uroczystości:

- Msza św. o godz. 11⁰⁰. - Główny celebrant: ks. Bogdan Brzyś, rektor Polskiej Misji Katolickiej we Francji, w obecności Wika-riusza Generalnego diecezji Meaux ks. Michel Henrie.
- Braterski aperitif. □

Plansza zamykająca wystawę to „Portrety twórców Niepodległości”.

Wykład płka Tadeusza Krząstka, objaśniał kolejne etapy zdobywania niepodległości w latach 1914-1918: - przybycie Paderewskiego do Poznania, - Korfatego i innych działaczy niepodległościowych, - zdjęcia z walk o Poznań, - dowódcy oddziałów wielkopolskich, - zdjęcia archiwalne z przybycia Piłsudskiego do Poznania, - mapa powstania z przebiegiem frontu, - pomniki i tablice pamiątkowe, - odznaki i sztandary jednostek Armii Wielkopolskiej, - grób w Lusowie gen. Dowbor-Muśnickiego, - odznaki i symbole współczesnych jednostek WP, dziedziczących tradycje pułków i dywizji wielkopolskich z powstania, - zdjęcia z muzeum: powstania w Poznaniu, w Lussowie, Wojska Polskiego w Warszawie, Lesznie, sali tradycji 15 Wielkopolskiej Brygady Kawalerii Pancerniej im. gen. W. Andersa w Wędrzynie, sali tradycji 17 Wielkopolskiej Brygady Zmechanizowanej w Międzyrzeczu Wielkopolskim.

Podczas wykładu dokumenty i portrety twórców Niepodległości pokazywane były dodatkowo na dużym ekranie, wyświetlano też kopie innych historycznych dokumentów mających oddziaływać na świadomość narodową społeczeństwa dążącego do odzyskania państwowości swojej ojczyzny. Duża część wykładu była więc poświęcona roli kultury, która poprzez literaturę, malarstwo i sztukę podsycała w ludziach ducha wolności. Żeby wspomnieć Juliusza Kossaka, Leona Wyczółkowskiego czy Józefa Chełmońskiego, których dzieła wywarły ogromny wpływ na późniejsze malarstwo patriotyczne. Obrazy mistrzów były później powielane na kartach pocztowych, by szerzej docierały do społeczności polskiej.

Historia powstania „Błękitnej Armii” gen. Józefa Hallera ukazała z kolei w jakim stopniu Francja była zaangażowana jej utworzenie - na mocy dekretu prezydenta Poincaré (np. drukowany wówczas znaczek Czerwonego Krzyża głosił: „Qui aime la France - aime la Pologne”. Natomiast prezydent USA T. W. Wilson w styczniu 1918 r., w swoim orędziu, pisał: „Powinno być utworzone niepodległe państwo polskie, które winno obejmować ziemie zamieszkałe przez ludność bezspornie polską, mieć zapewniony wolny i bezpieczny dostęp do morza; jego niezawisłość polityczna, gospodarcza oraz całość terytorialna winna być zagwarantowana układem międzynarodowym”.

Wykład płka Krząstka, świadczący o głębokiej znajomości poruszanych, historycznych zagadnień przykuwał uwagę słuchaczy przez ponad dwie godziny swojego trwania, a później stał się kanwą bardzo szczegółowych odpowiedzi na pytania słuchaczy.

Nazajutrz odbyło się jeszcze osobne zebranie „Kresowian”, zrzeszonych w naszym Stowarzyszeniu z pułkownikiem Krząstką, który często odwiedzając Kresy południowo-wschodnie jako wykładowca, przekazał nam teraz jeszcze wiele cennych, dodatko-

wych komentarzy do wystawy. Rozmawialiśmy również o aktualnych relacjach między Polską i Ukrainą, a także o współpracy naszego gościa z tamtejszymi Uniwersytetami.

Kontynuując współpracę z organizacjami północnej Francji, 6 kwietnia wystawa „Polskie Drogi do Niepodległości” pojechała do Dourges, gdzie została zaprezentowana w miejskiej Sali merostwa. W obecności mer miasta i tutejszej Polonii odbył się drugi wernisaż, któremu towarzyszyły wystąpienia objaśniające: prezes Stowarzyszenia „Kresy we Francji”, wykład historyczny Leona Stojewskiego oraz prelekcja Alicji Tessard-Mieczakowskiej o znaczeniu literatury polskiej w okresie międzywojennym. Całość prowadził prezes zrzeszonych stowarzyszeń *Polonii Hauts de France* Edmond Oszczak.

Z kolei wystawa została przeniesiona do polskiego kościoła parafialnego Św. Stanisława w Dourges, gdzie pozostanie kolejne dwa tygodnie.

Zainteresowanie naszą wystawą okazało się ogromne, a prezesi francusko-polskich organizacji innych miast regionu, rezerwowali kolejne terminy na prezentację wystawy w swoich środowiskach. Ekspozycja będzie więc pokazana w Longueau, Harnes, Oignies i Cambrai oraz w merostwie w Callonne-Ricouart, gdzie mer miasta ogłosił rok 2018 czasem - „La Pologne à l'honneur”. Wystawa będzie prezentowana też na dorocznym święcie polonijnym u Ks. Pallotynów w Osny 1 lipca br., jak również w Ambasadzie RP.

Składam serdeczne podziękowanie Dyrekcji i pracownikom Stacji PAN w Paryżu za życzliwą współpracę oraz przyjęcie nas w murach tej naukowej placówki, jak i członkom Stowarzyszenia „Kresy we Francji”, którzy ofiarnie uczestniczyli w organizacji naszego przedsięwzięcia. □

OFIARY NA TYDZIEŃ MIŁOSIĘRDZIA

Grygowski Jolanta -	100€	Szubert Anna -	100€
Konieczny Bolesław -	100€	Jastrzebska Iwona -	25€
Polonia de Vicoigne -	43,40€	Ks. Waldemar Krasny -	410€
Regdosz Bronisław -	100€	Krystyna Giebułtowski -	30€

Ofiarodawcom składamy serdeczne „Bóg zapłać”

Dalsze ofiary prosimy składać na adres: Mission Catholique Polonaise, 263 bis, rue St. Honoré, 75001 Paris, wpłaccjąc na: CCP 1268-75N Paris

Pielgrzymka do Rzymu: 4 - 10 czerwca 2018

Obchodząc 40-lecie wyboru św. Jana Pawła II na Stolicę Piotrową, PMK zaprasza Rodaków do udziału w Pielgrzymce do Rzymu. Wdzięczność za odzyskanie Niepodległości Ojczyzny złożymy na ołtarzu przy grobie Papieża-Polaka w Bazylice św. Piotra.

Program: zwiedzanie starożytności rzymskich, nawiedzenie czterech bazylik papieskich, katakumb oraz miejsc związanych z historią Ojczyzny i świętych Rodaków, śródowa audyencja generalna, niedzielna modlitwa «Anioł Pański» na Placu św. Piotra.

Wylot z Paryża (Charles de Gaulle) - 4 czerwca g. 11⁰⁰. Powrót na Charles de Gaulle - 10.6., g. 17³⁵. Lecimy włoskimi liniami lotniczymi Alitalia. W Rzymie zamieszkamy w Domu Polskim św. Jana-Pawła II.

Koszt: 700€ - obejmuje: przeloty, transfery, wstępy i trzy posiłki dziennie. Przy zgłoszeniu podajemy: nazwisko, imię (imiona), datę urodzenia, adres, telefon, e-mail oraz opłacamy wpisowe: 350€ (gotówką, przelewem, bądź czekiem wystawionym na: «Aumônerie Polonaise» CCP 233436g N Paris), z dopiskiem na odwrocie czeku: «Pielgrzymka do Rzymu».

Zapisy do 25 marca 2018. Pielgrzymkę prowadzi ks. prał. Krystian Gawron, wiceprez PMK.

Kontakt: ks. dr Krystian Gawron, 11, rue Jules Guesde 92130 Issy-les-Moulineaux,

T. 01 46 45 79 79; 06 27 96 36 40;
e-mail: sempol.paris@gmail.com

Święto Miłosierdzia Bożego

Niedziela kończąca oktawę uroczystości Zmartwychwstania Pańskiego jest wyjątkowym dniem dla naszej polonijnej wspólnoty parafialnej w XVII-dzielnicy Paryża.

W tym dniu gromadzimy się szczególnie licznie by uczestniczyć w uroczystej Mszy świętej odpustowej i procesji. Tego roku uroczysta Eucharystia była sprawowana przez ks. Bogusława Brzysia - rektora Polskiej Misji Katolickiej we Francji i naszego, tutajszego proboszcza ks. dra Wacława Szuberta.

W celebrację uroczystej Eucharystii

włączyło się w tym dniu wielu z nas. Dzieci ze szkoły «Quo Vadis» uświetniły Mszę swoim śpiewem. Uroczystości odpustowe zakończyła tradycyjnie procesja, w której nieśliśmy obraz Miłosierdzia Bożego i symbole Chrystusa Zmartwychwstałego. Za nimi wyruszyły: statua Matki Bożej Fatimskiej i relikwie Świętych, które towarzyszą nam tutaj każdego dnia. Były to relikwie św. Faustyny, Dzieci z Fatimy

, Brata Alberta, św. Jana Pawła II, bł. ks. Jerzego Popiełuszki, bł. Piotra Jerzego Frasnii i Ojca Pio.

Nie zabrakło dzieci, które w swych odświętnych strojach niósły różaniec Matki Bożej.

Dzieci i młodzież za tak dzielne i pobożne uczestnictwo w uroczystościach odpustowych zostały pobłogosławione przez Księdza Rektora PMK we Francji i obdarowane słodkościami. Aby przedłużyć wspólne bycie ze sobą, spotkaliśmy się przy wspólnym stole, gdzie zwyczajem wielkanocnym składaliśmy sobie życzenia i dzieliliśmy się jajkiem na znak pojednania i pokoju. □

Marta Fornal

Jesteśmy napełnieni Duchem Świętym

143 EUROPEJSKA PIELGRZYMKA POLAKÓW DO LOURDES:

ORGANIZOWANA PRZEZ
POLSKĄ MISJĘ KATOLICKĄ WE FRANCJI

9 -12 MAJA 2018

2018

160 lat

Objawień w Lourdes

PROGRAM:

Środa – 9 maja:

- godz. 18³⁰ - Paryż - Msza św. w kościele polskim Wniebowzięcia NMP i błogosławieństwo pielgrzymów; - godz. 20⁰⁰

- Wyjazd pielgrzymów z Cour de la Reine (przy placu Concorde).

Czwartek – 10 maja:

- godz. 7³⁰ - Śniadanie w miejscu zamiesz-

kania; - 9³⁰ - Msza św. Międzynarodowa (Basilique St Pie X); - 11⁰⁰ - 12⁰⁰ - Śladami Św. Bernadetty (dla dzieci) I grupa; - 13⁰⁰ - Obiad w miejscu zamieszkania; - 14⁰⁰ - 15⁰⁰ - kąpiele i czas wolny;

15³⁰ - 16³⁰ Adoracja i Spowiedź (Basilique Immaculée Conception); - 17⁰⁰ - 18⁰⁰ - Procesja Eucharystyczna (Basilique St. Pie X); - 18³⁰ - 20⁰⁰ - Wieczór integracyjny (w Domu PMK Bellevue); - 20⁰⁰ - 21³⁰ - Kolacja w Domu PMK.

Piątek - 11 maja:

- 7¹⁵ - Śniadanie; 8³⁰ - Msza św. (Notre Dame du Rosaire); - 9⁴⁵ - Wyjazd do Grot Betharram lub wyjście do Le Pont d'Espagne (la route des cascades, le lac de

Gaube, la vallée du Marcadau) lub kąpiele i czas wolny; - 12⁰⁰ - Obiad w miejscu zamieszkania; - 13⁰⁰ - 14⁰⁰ - Śladami św. Bernadety (dla dzieci) II grupa; - 14⁰⁰ - 15⁰⁰ - Śladami św. Bernadety (dla dorosłych); 14⁰⁰ - 15⁰⁰ - Spotkanie Ks. Biskupa z młodzieżą (Salle Mgr Schoepfer) - 14³⁰ - 15¹⁵ - Konferencja dla dzieci (Salle Mgr Choquet); - 15³⁰ - 16³⁰ - Droga Krzyżowa; - 19⁰⁰ - Kolacja w miejscu zamieszkania; - 21⁰⁰ - Procesja Maryjna.

Sobota - 12 maja:

- 6¹⁵ - Śniadanie; - 7³⁰ - 8¹⁵ - Msza św. w Grocie Objawień; - 8⁴⁵ - Pamiątkowe zdjęcie przed Bazyliką Różańcową; - 9³⁰ - 10⁰⁰ - Konferencja dla starszych (Cal Gerlier); - 9⁰⁰ - 10⁰⁰ - Śladami św. Bernadety (dla młodzieży) - I grupa; - 10³⁰ - 11³⁰ - Śladami św. Bernadety (dla młodzieży) - II grupa; - 12³⁰ - Obiad w miejscu zamieszkania; - 13⁰⁰ - Poświęcenie dewocjonaliów i czas wolny; - 14³⁰ - Wyjazd Pielgrzymów; - 23⁰⁰ - Przyjazd do Paryża.

INFORMACJE I ZAPISY: - w parafiach polskich; - w biurze Polskiej Misji Katolickiej: 263 bis, rue St-Honoré - 75001 Paris; tel. 01 55 35 32 23; e-mail: pmk.france@gmail.com;

Koszt udziału:

- Dorośli: autokar z Paryża + hotel z pełnym wyżywieniem + opłata pielgrzymkowa + bilety do Grotty Betharram - 275€;
- Młodzież: autokar z Paryża + hotel z pełnym wyżywieniem + opłata pielgrzymkowa + bilety do Grotty Betharram - 185€;
- Promocyjna oferta PMK - dla dzieci pierwszokomunijnych i rocznicowych oraz ich rodziców: - dziecko (autokar z Paryża + hotel z pełnym wyżywieniem + opłata pielgrzymkowa + bilety do Grotty Betharram - 120€, - jedno z rodziców/jako opiekun - autokar z Paryża + hotel z pełnym wyżywieniem + opłata pielgrzymkowa + bilety do Grotty Betharram - 190€).

Dla osób jadących do Lourdes własnym środkiem lokomocji - noclegi z pełnym wyżywieniem + opłata pielgrzymkowa - 177€)

SAMI SWOI

Polski sklep spożywczy!

NISKIE CENY, WYSOKA JAKOŚĆ, SZEROKI WYBÓR ART. SPOŻYWCZYCH,
ALKOHOLE, NABIAŁ, WĘDLINY, NAPOJE, POLSKA PRASA

ZAPRASZAMY:

94200 IVRY SUR SEINE
44, RUE LENINE

PON-SOB: 10.00 – 20.00

TEL. 01 70 25 46 62

- METRO 7 - MAIRIE D'IVRY; - RER C - IVRY SUR SEINE
- BUS 125 - PRZYSTANEK MOLIERE

e-mail: sami.swoi@onet.pl

Prosto z Polski!

PSYCHOLOG-TERAPEUTA:

TEL. 01 45 88 58 60

udziela pomocy w przypadku:
problemów życiowych, depresji,
ciężkich chorób, żałoby...

Poradnictwo legalne

- NAPRAWA KOMPUTERÓW,
- INSTALOWANIE PROGRAMÓW,
- WYMIANA PODZESPOŁÓW.

T. 06 98 42 59 75

Wszelaka pomoc prawna
w administracji francuskiej.

Edyta - T. 06 22 72 26 68;

e-mail: edyta-anne@hotmail.fr

- DÉMÉNAGEMENT
- TRANSPORT
- AUTOLAWETA
- PRZEPROWADZKI,
- WYWÓZ GRUZU

TEL. 06 30 40 49 49

Kongres Młodzieży Polonijnej

WIARĄ POWOŁANI

Warszawa

28.07 - 5.08.2018 r.

www.kongresmp.pl

facebook.com/KongresMlodziezyPolonijnej

Jeśli uważasz, że masz problem z alkoholem,
alkohol kieruje Twoim życiem

Przyjdź na spotkanie *Anonimowych Alkoholików*

Anonimowi Alkoholicy są wspólnotą mężczyzn i kobiet, na życie których wpływa picie alkoholu. Anonimowi Alkoholicy dzielą się nawzajem doświadczeniem, siłą i nadzieją, aby wspólnie rozwiązać swój problem – **alkohol**.

**Spotkania AA odbywają się w każdy wtorek
w godzinach od 19³⁰ do 21³⁰**

przy kościele św. Genowefy (18, rue Claude Lorrain, 75016 Paris – metro Exalmans)

Anonimowość jest podstawową zasadą Anonimowych Alkoholików

**GŁOS
KATOLICKI**

PRZYJACIELE

Mme Bzdrega Helena -

70€

Ks. Plewczynski Wojciech -

100€

Mme Walkiewicz Eliza -

70€

**Czytelnikom, którzy wspierają Głos Katolicki „Prenumeratą Przyjaciół”,
składamy serdeczne podziękowania. (Redakcja)**

**GŁOS
KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE**

UWAGA! Drobne ogłoszenia w G.K.: 1 €/słowo; przy powtórzeniach - od trzeciego razu - 0,7 €/słowo; ogłoszenia ekspresowe - we Wkładce G.K.: 6 € („szukam pracy” - 4 €); przy powtórzeniach - 50% ceny; - „usługi” - do 10 słów: - 8 € (powtórzenia 5 €), do 20 słów - 12 € (powtórzenia 8 €). Ogłoszenia umieszczamy dodatkowo na stronie internetowej G.K. (www.glos-katolicki.eu) - dopłata wynosi -1 € na tydzień („usługi” - 2 €)! Reklamy (ceny w zależności od ilości powtórzeń i wielkości) - inf. i cennik w redakcji GK - 263 bis, rue Saint Honoré, 75001 Paris - II piętro: w godz. 9-12h30 i 15-18, od poniedziałku do piątku; tel. 01 55 35 32 28(31); 01 42 96 23 29; fax 01 55 35 32 29; e-mail: vkac@club-internet.fr

Masz problem z pićciem?**Może Anonimowi Alkoholicy pomogą!****Wykaz mityngów AA w Paryżu:****Niedziele** godz. 17.00:

3, rue Rampal (kod: 9172), 75019 Paris, M° Belleville/;

Wtorki godz. 19.30:

18, rue Claude Lorrain; 75016 Paris, M° Exelmans/;

Środy godz. 19.30:

20, rue Legendre (2 piętro), 75017 Paris, M° Villiers/;

Zapraszamy na spotkania wspólnoty**"12 - KROKÓW"****DLA DOROSŁYCH DZIECI ALKOHOLIKÓW**

w każdy poniedziałek w godz. 19.30-21.00

salka parafialna - 9, Villa Saint Jacques, Paryż
(metro Saint-Jaques lub Denfer Rochereau)

Spotkania mają charakter otwarty, niewymagane są wcześniejsze zapisy.

Kontakt: niejestessam.dda.paryz@gmail.com

jeżeli Ty, albo Twój bliski ma problem-przyjdź!!**POLSKOJEZYCZNA GRUPA AA "U BILLA I DR. BOBA"****ANONIMOWI ALKOHOLICY**

wszystkie spotkania otwarte

środa godzina-19.30

20, rue Legendre 75-017 PARYŻ metro VILLIERS linia 2 i 3

Dr Danuta Baranowicz-Schouker**chirurgien- dentiste**

33, rue Poissonnière - 75002 Paris, M° Bonne Nouvelle

tél. 01 42 33 60 31; 06 20 25 08 15

- CMU dzieci i dorośli; (mówimy po polsku)

MASZ PROBLEM Z HAZARDEM?

Może anonimowi hazardziści pomogą?

Każdy mityng AH otwarty.

W każdy poniedziałek o godz. 19

Salka przy kościele Św. Genowefy w Paryżu
(18, rue Claude Lorrain, metro Exelmans)**Centrum Stomatologiczne Dentylis Boulogne****DENTYLIS**

www.dentylis.fr

76 av. Edouard Vaillant
92100 Boulogne Billancourt
Linia metra nr 9,
stacja: Marcel Sembat
(wyjście: rue Rieux)Akceptujemy CMU, AME
Stawki wg cennika Sécurité Sociale,
Stosujemy zasadę Tiers payant
(karta vitale).Współpracujemy z większością mutuelles.
Konsultacje: od Pn - do Pt, 9.00 - 19.30☎ **01.41.13.45.05**

✉ boulogne@dentylis.fr

Mówimy po polsku**PRZEWOZY ZAGRANICZNE**
Polska-Niemcy-Belgia-Francja**Damian**☎ **+33 652 821 547****Kazimierz**☎ **+48 500 640 988**

Wyjazdy co tydzień (z Jasła)

Odbieramy i dostarczamy paczki na terenie woj. Podkarpackiego,
Małopolskiego, Śląskiego, Opolskiego i Dolnośląskiego**DENTYSTKA POLSKA**
DLA DZIECI i DOROSŁYCH
Dr Mariola Tuliszkiewicz

01 42 33 30 58; 06 43 98 83 66

45, rue du Caire - 75002 Paris

Akceptuję CMU AME

Niedroga francusko-polska firma pogrzebowa**POMPES FUNEBRES POLONIA ASSISTANCE INTERNATIONALE**

przewożenie ciała do Polski • pogrzeby na terenie całej Francji 24/24

Koszty trumny (lub urny) i transport do Polski od 2200 € TTC

Tel. 02 31 85 23 66 - mówimy po polsku

(tłumaczenie i załatwianie formalności w urzędach)

Tel. 02 31 78 25 93 - mówimy po francusku

Fax 02 31 34 98 93 | e-mail: josefa.bazincourt@gmx.fr

TRANSPORT:

- wywóz gruzu, - dowóz materiałów, - przeprowadzki.

Tel. 06 98 58 86 36**- TŁUMACZENIA -****Stanisław Bocianowski - dr Prawa**
- Tłumacz Przysięgły przy Sądzie Apelacyjnym
w Wersalu i Sądzie Kasacyjnym w Paryżu.

105 bis, Bd de Grenelle, 75015 Paryż

Tel/fax : 01 43 06 00 70, 06 17 98 60 20, e-mail: bocianowski@sfr.fr

GŁOS
KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE

Tygodnik polski za granicą

(Hebdomadaire de l'émigration polonaise)

N° 17 (2722): 6.5.2018

Commission paritaire N°: 0520 G 86630;

ISSN: 1279-953X

Cena (Prix au n°): 1,55 €

Wydawca (Editeur): Polska Misja Katolicka we Francji (La Mission Catholique Polonaise en France)

Adres (Adresse): 263 bis, rue Saint-Honoré, 75001 Paris. Tél.: 01 55 35 32 28; 01 55 35 32 31, 01 42 96 23 29.

E-mail: vkat@club-internet.fr, vkat@sfr.fr | www.glos-katolicki.eu

CCP 12 777 08 U Paris; CCP 19 180 05 U Paris.

Dyrektor Publikacji (Directeur de la Publication): Ks. Bogdan Brzyś - Recteur MCP.

Redaktor (Rédacteur): Paweł Osikowski; Zespół (Rédaction): ks. Tomasz Sokół.

Druk (Imprimerie): INDICA - 2, rue du 19 mars 1962 - 28630 Le Coudray; tel. 02 37 88 18 81.

Abonnement (Abonement): 1 rok (1 an) - 56,60 €; pół roku (6 mois): 30,30 €.

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych, zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i nie odpowiada za treść ogłoszeń.

Numer złożony do druku (soumis à l'impression): 25.4.2018

Inf. o prenumeracie na str. 3

Association Pomost-Passerelle

AIDE AUX POLONAIS VIVANT DANS L'IMMIGRATION

Biuro Socjalne

Stowarzyszenia Pomost-Passerelle prowadzi Biuro socjalne, znajdujące się w pomieszczeniach Parafii Wniebowzięcia NMP w Paryżu, przy Polskiej Misji Katolickiej - 263 bis, rue Saint Honoré.

Biuro czynne jest w czwartki, w godzinach od 9.00 do 13.00.

Jego celem jest pomoc w uregulowaniu sytuacji prawnej, rodzinnej i bytowej oraz reintegracja społeczna zgłaszających się osób. Udzielana pomoc skierowana jest do osób, które znalazły się w ciężkiej sytuacji życiowej na emigracji, głównie bezdomnych oraz uzależnionych. □

TRWAM PROGRAM

7 - 13 maja 2018

PONIEDZIAŁEK 7 MAJA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Wieś to też Polska 9²⁵ Słowo Życia 9⁴⁰ Tydzień z Ziemi św. 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Rozmowy niedok. 11²⁵ Felieton 11³⁵ Dok. 11⁴⁵ Kartka z kalendarza 11⁵⁰ Retrospekcja 11⁵⁵ Św. na każdy dzień 12⁰⁰ Regina Coeli 12⁰³ Informacje 12²⁰ Reportaż 13⁰⁵ Dokument 13¹⁵ Dok. 13²⁰ Koncert życzeń 14¹⁰ Film 15⁴⁵ Św. na każdy dzień 15⁵⁰ Ma się rozumieć 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Sanktuaria polskie 16³⁰ Zew natury 16⁵⁵ Reportaż 17²⁵ Kartka z kalendarza 17³⁰ Spotkanie Rodziny RM 19⁴⁵ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski pkt. widzenia

WTOREK 8 MAJA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8³⁵ Słowo Życia 8⁴⁰ Reportaż 9¹⁰ Dok. 9³⁵ Dok. 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Jak my to widzimy 10⁴⁵ Zew natury 11⁰⁵ Mocni w wierze 11³⁵ Felieton 11⁴⁵ Dok. 12⁰⁰ Regina Coeli 12⁰³ Informacje 12²⁰ Widowisko 13³⁰ Dok. 14⁰⁰ Film 14⁵⁰ Dok. 15⁴⁵ Kartka z kalendarza 15⁵⁰ Ma się rozumieć 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Jestem mamą 16³⁰ Kalejdoskop Młodych 16⁵⁰ Express Studencki 17⁰⁰ Dok. 17¹⁰ Rozrywka 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Regina Coeli 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski pkt. widzenia

ŚRODA 9 MAJA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8⁴⁰ Słowo Życia 8⁴⁵ Dla dzieci 9⁰⁰ Kalejdoskop Młodych 9²⁰ Express Studencki 9²⁵ Sanktuaria polskie 9⁴⁵ Św. na każdy dzień 9⁵⁰ Dla dzieci 10⁰⁰ Audiencja Generalna 11⁰⁰

Dok. 11²⁰ Kartka z kalendarza 11²⁵ Felieton 11³⁵ Św. na każdy dzień 11⁴⁰ Rozrywka 12⁰⁰ Regina Coeli 12⁰³ Informacje 12²⁰ Film 13⁵⁰ Dok. 14⁰⁰ Film 15⁵⁰ Ma się rozumieć 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Na zdrowie 16³⁰ Film 17⁰⁰ Reportaż 18⁰⁰ Regina Coeli 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski pkt. widzenia

CZWARTEK 10 MAJA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8⁴⁰ Słowo Życia 8⁴⁵ Dla dzieci 9⁰⁰ Na zdrowie 9²⁰ Dok. 9⁵⁵ Św. na każdy dzień 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Rozmowy niedok. 11²⁵ Felieton 11³⁵ Przyroda i ludzie 12⁰⁰ Regina Coeli 12⁰³ Informacje 12²⁰ Reportaż 13²⁰ Dok. 13⁴⁰ Dok. 14⁰⁰ Film 15⁴⁰ Dok. 15⁵⁰ Ma się rozumieć 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Rozrywka 16³⁵ Porady Medyczne Bonifratrów 17⁰⁰ Przegląd Źródła 17⁰⁵ Dok. 17²⁵ Przegląd Niedzieli 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Regina Coeli 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19⁰⁰ Msza św. 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski pkt. widzenia

PIĄTEK 11 MAJA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8⁴⁰ Słowo Życia 8⁴⁵ Dok. 9¹⁰ Rozrywka 9³⁵ Św. na każdy dzień 9⁴⁵ Duc in altum 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Rozmowy niedok. 11⁰⁰ Dok. 11²⁵ Felieton 11³⁵ Program poradnikowy 11⁴⁵ Dok. 12⁰⁰ Regina Coeli 12⁰³ Informacje 12²⁰ Film 13⁵⁵ Św. na każdy dzień 14⁰⁰ Dok. 14⁵⁰ Kartka z kalendarza 14⁵⁵ Słowo Życia 15⁰⁰ Koronka 15²⁰ Mocni w wierze 15⁵⁰ Ma się rozumieć 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Siódmy sakrament 16³⁵ Reportaż 17⁰⁰ Dok.

17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Regina Coeli 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Westerplatte Młodych 18⁵⁵ Przegląd Niedzieli 19⁰⁰ Warto zauważyć 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski pkt. widzenia

SOBOTA 12 MAJA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Westerplatte Młodych 8⁵⁵ Słowo Życia 9⁰⁰ Uniwersytet Biblijny 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Felieton 10³⁰ Św. na każdy dzień 10³⁵ Polski pkt. widzenia 11⁰⁰ Dla dzieci 12⁰⁰ Regina Coeli 12⁰³ Informacje 12²⁰ Warto zauważyć 12⁵⁰ Porady Medyczne Bonifratrów 13²⁰ Siódmy sakrament 13⁴⁵ Felieton 13⁵⁵ Św. na każdy dzień 14⁰⁰ Film 14⁴⁰ Dok. 15²⁵ Kartka z kalendarza 15³⁰ Wierzę w Boga 15⁴⁵ Spotkania z ekologią 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Dok. 17⁰⁰ Z PE 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Regina Coeli 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Przegląd Niedzieli 19³⁰ Katecheza 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski pkt. widzenia

NIEDZIELA 13 MAJA

8⁰⁰ Słowo Życia 8⁰⁵ Polski pkt. widzenia 8²⁵ Św. na każdy dzień 8³⁰ Z PE 9⁰⁰ Felieton 9¹⁰ Dla dzieci 9¹⁵ Katecheza 9³⁰ Msza św. 10³⁵ Przegląd Niedzieli 10⁴⁰ Reportaż 11²⁰ Reportaż 11⁴⁰ Kartka z kalendarza 11⁴⁵ Wywiad 12⁰⁰ Regina Coeli 12²⁰ Wieś to też Polska 13³⁰ Dok. 14³⁰ Reportaż 15⁰⁰ Dok. 15⁴⁰ Rozrywka 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Koncert życzeń 17⁰⁰ Dok. 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Regina Coeli 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Retrospekcja 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Film. □

TV Trwam: ul. Św. Józefa 23/35; 87-100 Toruń

POLVOD

TYLKO POLSKIE FILMY

Legalnie i bezpłatnie na www.polvod.pl

UBEZPIECZENIA PO POLSKU

Grażyna Lubicz Fernandes

SwissLife

tel. 01 39 64 38 36; 06 73 47 94 20 • fax: 01 34 17 43 51 e-mail: grazyna.fernandes.ag@swisslife.fr

BP 27 - 14, Résidence du Lac – 95880 Enghien Les Bains (północne przedmieście Paryża).

KOMPLETNA OBSŁUGA KLIENTA PO POLSKU

Numer pośrednika ubezpieczeń: 07 007 704, w rejestrze ORIAS – www.orias.fr; Instancja kontroli ACP

TVP
POLONIA

PROGRAM TV

7 - 13 maja 2018

PONIEDZIAŁEK

7 MAJA

6⁵⁰ Nad Niemnem – magazyn 7¹⁰ Dlaczego? Po co? Jak? – magazyn 7²⁵ Supetkowe ABC – magazyn 7⁵⁵ Pytanie na śniadanie 11⁰⁰ Panorama 11¹⁵ Pytanie na śniadanie 11²⁵ Kulturalni PL – magazyn 12²⁰ Wydarzenie aktualne 12⁵⁰ Wiadomości 13⁰⁰ Krótka historia – felieton 13¹⁰ Barwy szczęścia – serial 13⁴⁵ Dziewczyny ze Lwowa – serial 14⁴⁰ Oczy w oczy 15¹⁵ Bartłomiej Nizioł w Szczecinie – reportaż 15⁴⁵ Wiadomości 15⁵⁵ Korona królów – telenowela 16²⁵ 1200 Muzeów – reportaż 16⁵⁵ Supetkowe ABC – magazyn 17²⁰ Krótka historia – felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Niedziela z... 18⁴⁰ Pod Tatrami – reportaż 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Nad Niemnem – magazyn 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Pogoda 20³⁵ Sport 20⁴⁵ O mnie się nie martw – serial 21³⁰ Przepis dnia – magazyn 21⁴⁵ Polonia 24 22⁰⁵ Rozmowa Polonii 22²⁰ Halo Polonia – magazyn 23¹⁰ Wygnaniec – dokument 0¹⁵ Korona królów – telenowela 0⁴⁵ Wiadomości 1²⁰ Supetkowe ABC – magazyn 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

WTOREK

8 MAJA

7⁵⁵ Pytanie na śniadanie 11⁰⁰ Panorama 11¹⁵ Pytanie na śniadanie 11²⁵ Polonia 24 11⁴⁵ Rozmowa Polonii 12⁰⁰ Halo Polonia – magazyn 12⁵⁰ Wiadomości 13⁰⁰ Krótka historia – felieton 13¹⁰ Barwy szczęścia – serial 13⁴⁵ Ziemia obiecana – serial 14⁴⁰ Wygnaniec – dokument 15⁴⁵ Wiadomości 15⁵⁵ Korona królów – telenowela 16²⁵ Sonda z 16⁵⁵ Dla dzieci 17¹⁰ Przyjaciele lasu – reportaż 17²⁰ Krótka historia – felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Szlakiem Kolberga – reportaż 18²⁵ Wojsko-polskie.pl 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Kierunek Zachód – magazyn 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Pogoda 20³⁵ Sport 20⁴⁰ Hity i historie gwiazd – magazyn 21⁰⁰ Eurowizja 23¹⁰ Warto rozmawiać – publicystyka 0¹⁵ Korona królów – telenowela 0⁴⁵ Wiadomości 1²⁰ Baw się słowami(2) – magazyn 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

ŚRODA

9 MAJA

7⁰⁰ Program ekumeniczny 7²⁵ W Krainie

Baśni – serial 7⁵⁵ Pytanie na śniadaniem 11⁰⁰ Panorama 11¹⁵ Pytanie na śniadanie 11²⁵ Koncert 100-lecie ZAiKS 12⁵⁰ Wiadomości 13⁰⁰ Krótka historia – felieton 13¹⁰ Barwy szczęścia – serial 13⁴⁵ O mnie się nie martw – serial 14³⁵ Warto rozmawiać – publicystyka 15³⁰ Rzecz Polska – dokument 15⁴⁵ Wiadomości 15⁵⁵ Korona królów – telenowela 16²⁵ Astro-narium – magazyn 16⁵⁵ W Krainie Baśni – serial 17²⁰ Krótka historia – felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Studio Raban 18²⁵ Wschód – magazyn 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Wilnoteka – magazyn 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Pogoda 20³⁵ Sport 20⁴⁵ Strażacy – serial 21³⁵ Przepis dnia – magazyn 21⁴⁵ Polonia 24 22⁰⁵ Rozmowa Polonii 22²⁰ Halo Polonia – magazyn 23¹⁰ Warszawskie adresy Marszałka 1918-1935 – dokument 23⁵⁵ Strażacy – serial 0¹⁵ Korona królów – telenowela 0⁴⁵ Wiadomości 1²⁰ W Krainie Baśni – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

CZWARTEK

10 MAJA

7⁵⁵ Pytanie na śniadanie 11⁰⁰ Panorama 11¹⁵ Pytanie na śniadanie 11²⁵ Polonia 24 11⁴⁵ Rozmowa Polonii 12⁰⁰ Halo Polonia – magazyn 12⁵⁰ Wiadomości 13⁰⁰ Krótka historia – felieton 13¹⁰ Barwy szczęścia – serial 13⁴⁵ M jak miłość – serial 14⁴⁰ Strażacy – serial 15³⁰ Pod Tatrami – reportaż 15⁴⁵ Wiadomości 15⁵⁵ Korona królów – telenowela 16²⁵ Jak to działa – magazyn 16⁵⁵ Magazyn 17¹⁰ Podwodne ABC – magazyn 17²⁰ Krótka historia – felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Racja stanu 18²⁰ Barwy szczęścia – serial 18⁴⁵ Dobranocka 19⁰⁰ Msza św. w intencji Ofiar Katastrofy Smoleńskiej 20¹⁵ Wiadomości 20⁴⁵ Pogoda 20⁵⁰ Sport 21⁰⁰ Eurowizja 23¹⁰ Miasto skarbów – serial 23⁵⁵ Na sygnale 0¹⁵ Korona królów – telenowela 0⁴⁵ Wiadomości 1²⁰ Magazyn 1³⁵ Podwodne ABC – magazyn 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

PIĄTEK

11 MAJA

7⁵⁵ Pytanie na śniadanie 11⁰⁰ Panorama 11¹⁵ Pytanie na śniadanie 11²⁵ Koncert 100-lecie ZAiKS-u 12⁵⁰ Wiadomości 13⁰⁰ Krótka historia – felieton 13¹⁰ Na sygnale

– serial 13⁴⁵ M jak miłość – serial 14⁴⁰ Przysiań – serial 15³⁵ Portrety niepodległości – felieton 15⁴⁵ Wiadomości 15⁵⁵ Wilnoteka – magazyn 16¹⁵ Warszawskie adresy Marszałka 1918-1935 – dokument 16⁵⁵ Na sygnale 17¹⁰ Baw się słowami – magazyn 17²⁰ Krótka historia – felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Okrasa łamie przepisy – magazyn 18²⁵ Kwartet – magazyn 18⁵⁵ Na sygnale – serial 19²⁵ Wolny Ekran – magazyn 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Pogoda 20³⁵ Sport 20⁴⁵ Na dobre i na złe – serial 21⁴⁵ Polonia 24 22⁰⁵ Halo Polonia – magazyn 22⁴⁵ Kocham Cię Polsko! 0²⁵ Wolny Ekran – magazyn 0⁴⁵ Wiadomości 1²⁰ Domisie 1⁵⁰ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

SOBOTA

12 MAJA

7⁵⁵ Pytanie na śniadanie 10⁴⁰ Pytanie na śniadanie 10⁵⁵ Polonia 24 11¹⁰ Halo Polonia – magazyn 11⁵⁰ Okrasa łamie przepisy – magazyn 12²⁰ Wyjazd służbowy – film 13¹⁵ Na dobre i na złe – serial 14¹⁰ Kocham Cię Polsko! 15⁴⁰ Wolny Ekran – magazyn 16⁰⁰ Kulturalni PL – magazyn 17⁰⁰ Słownik polsko@polski 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ M jak miłość – serial 18⁵⁰ Program rozrywkowy 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Pogoda 20³⁵ Sport 20⁴⁰ Pułkownik Dowgird powraca – felieton 21⁰⁰ Eurowizja 0⁴⁵ Wiadomości 1²⁰ Słownik polsko@polski 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

NIEDZIELA

13 MAJA

7⁵⁵ Pytanie na śniadanie 10³⁰ Teleranek 10⁵⁵ Baw się słowami(2) – magazyn 11²⁰ Ziarno 11⁵⁰ Między ziemią a niebem 12⁰⁰ Anioł Pański 12¹⁵ Między ziemią a niebem 12⁴⁵ Spotkanie ze Świętym 13⁰⁰ Mszy Święta 15⁰⁵ Czarne chmury – serial 16⁰⁰ Zakochaj się w Polsce – magazyn 16³⁰ Rodzinka.pl(2) – serial 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ M jak miłość – serial 18⁵⁰ Oczy w oczy 19²⁵ Baw się słowami – magazyn 19⁴⁰ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Pogoda 20³⁵ Sport 20⁴⁵ Dziewczyny ze Lwowa – serial 21⁴⁰ Plac Zbawiciela – dramat 23³⁵ Program rozrywkowy 23⁵⁰ M jak miłość – serial 0⁴⁵ Wiadomości 1²⁰ Zakochaj się w Polsce – magazyn 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości. □

Święty Stanisław
biskup i męczennik

